

Ostvarivanje Ciljeva Strategije Evropa 2020

Priručnik za lokalne i regionalne vlasti

Tražim informacije u vezi sa:

instrumentima i sredstvima politike Evropske unije

finansiranjem sredstava iz Evropske unije

dobrim praksama

korisnim publikacijama/linkovima/izvorima informacija

osnovnim ciljevima Strategije Evropa 2020

Šta mogu pronaći u Priručniku za lokalne i regionalne vlasti?

Odeljak 1

- ✓ Informacije o Strategiji Evropa 2020 i ciklusu njene politike
- ✓ Gde pronaći osnovne dokumente

Odeljak 2

- ✓ Kako su drugi regioni i gradovi izradili svoje agende za Strategiju Evropa 2020

Odeljak 3

- ✓ Politika Evropske unije i finansijska sredstva za jačanje pametnog, održivog i inkluzivnog rasta
- ✓ Primeri lokalnih i regionalnih politika u okviru tri scenarija strategije

Odeljak 4

- ✓ Pokažite vaše ideje u pogledu Strategije Evropa 2020 širom Evropske unije
- ✓ Promovišite vaše lokalne i regionalne projekte u oblastima obuhvaćenim Strategijom Evropa 2020 (npr. u oblasti održive energije, poslovnog okruženja, obrazovanja, zapošljavanja)
- ✓ Obaveštavajte građane o tome kako Strategija Evropa 2020 može doprineti poboljšanju vašeg života

Odeljak 5

- ✓ Kako razmenjivati znanje putem teritorijalnih mreža

Odeljak 6

- ✓ Nagrade gradovima i regionima za izuzetan doprinos, u vezi sa Strategijom Evropa 2020

Ostvarivanje Ciljeva Strategije Evropa 2020

Priručnik za lokalne i regionalne vlasti

Background

This handbook is part of the follow up to the adopted Committee of the Regions' Opinion on the Role of LRAs in achieving the objectives of the Europe 2020 Strategy. The Opinion stipulates that: "(...) the Committee of the Regions urges the Commission to launch jointly with the CoR a broader communication campaign in order to raise the awareness of Europe 2020 on the part of local and regional decision-makers and the public. For this purpose, the CoR proposes that a "Handbook on the Europe 2020 strategy for cities and regions" be drawn up with the Commission in order to clearly explain how they can contribute to the implementation of the strategy, while showing the various sources of financing".

To read the opinion:

<https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cdr\ecos-v\dossiers\ecos-v-015>

Disclaimer

The present document has been drawn up by the Committee of the Regions in collaboration with the European Commission.

The present document is a handbook which provides an overall, non-exhaustive picture of the information and good practices currently available on the Europe 2020 Strategy (2011). The work was carried out from November 2011 to May 2012, which led to the publication of the document at hand. This work began prior to the final adoption of the "Common Strategic framework 2014-2020" and is based on the experiences and knowledge available at that time.

Examples have been selected from the practices gathered via the surveys of the Committee of the Region's Europe 2020 Monitoring Platform or through existing databases of good practices managed by the European Commission. The examples presented in this handbook have not been verified on the ground.

This handbook does not seek to present any guidelines on how to implement the Europe 2020 Strategy, neither does it address the requirements of the Strategy. Its purpose is to inform and to support local and regional authorities with the implementation of the Strategy, and to capitalise on good examples and on the power of shared knowledge and mutual learning.

Neither the Committee of the Region, nor the European Commission, nor any person acting on behalf of these institutions shall be responsible for any use which might be made of this publication.

Table of Contents

	Foreword	6
	1. Strategija Evropa 2020: O čemu je zapravo reč?	9
	1.1 Strategija Evropa 2020 jeste strategija razvoja Evrope za ovu deceniju	9
	1.2 Izazovi i kretanja za 2020. godinu	13
	2. Razvijanje vizije Evropa 2020 u regionima i gradovima Evropske unije	17
	2.1 Niko ne može sam da deluje: upravljanje na više nivoa vlasti i nacionalni programi reformis	17
	2.2 Stvorite sopstvenu viziju Evrope 2020	18
	2.3 Usmeravanje napora ka ostvarenju vizije Strategije Evropa 2020	20
	2.4 Prakse i primeri ostvarivanja ciljeva Strategije Evropa 2020 u okviru partnerstva	24
	3. Instrumenti Evropske unije i dobre prakse evropskih regiona i gradova	27
	3.1 Pametan rast	27
	3.1.1 Evropska digitalna agenda	28
	3.1.2 Unija inovacija	31
	3.1.3 Mladi u pokretu	32
	3.2 Održivi rast	34
	3.2.1 Resursno efikasna Evropa	35
	3.2.2 Industrijska politika za eru globalizacije	41
	3.3 Inkluzivni rast	46
	3.3.1 Agenda za nove veštine i poslove	46
	3.3.2 Evropska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne ekskluzije	50
	4. Obavestite druge o uspesima koje ste postigli u implementaciji strategije Evropa 2020 i uključite u nju svoje građane	55
	4.1 Region i gradovi razmenjuju informacije o strategiji Evropa 2020 na nivou Evropske unije	55
	4.2 Region i gradovi prenose informacije o strategiji Evropa 2020 svojim građanima	56
	4.3 Širenje informacija o prioritetima strategije Evropa 2020	56

5. Uključite svoj region i grad u zajedničku mrežu – znanje koje se podeli mnogo je veće..... **59**

5.1 Mreže Komiteta regiona59

5.2 Teritorijalne asocijacije na nivou Evropske unije.....60

5.3 Tematska udruženja na nivou Evropske unije.....61

5.4 Teritorijalna udruženja na svetskom nivou.....66

6. Pokažite koliko ste savršeni – prijavite se za nagrade..... **69**

Akronimi.....72

Ramón Luis Valcárcel Siso

President of the
Committee of the Regions

Foreword

Strategija Evropa 2020 predstavlja program Evrope za postizanje pametne, održive i inkluzivne budućnosti, koji nudi desetogodišnji plan razvoja i zapošljavanja. Svi njeni instrumenti i ciljevi politike već su utvrđeni: sada je potrebno da ih ostvarimo. Strategija Evropa 2020 mora da se sprovodi u partnerstvu sa evropskim regionima i gradovima, jer upravo oni mogu da doprinesu njenom ostvarivanju. Stoga, uspeh Strategije Evropa 2020 predstavlja jedan od ključnih prioriteta za Komitet regiona u godinama koje su pred nama.

Jedan od prioriteta Komiteta regiona jeste sprovođenje Strategije Evropa 2020 u partnerstvu, koje će obuhvatiti niz događaja. Težište tih događaja biće na sedam ključnih inicijativa i razmeni najboljih praksi, koji će se završiti u prvoj polovini 2014. godine Šestim evropskim samitom regiona i gradova, na kojem će biti sprovedeno srednjoročno ocenjivanje Strategije Evropa 2020. S tim u vezi, brojne aktivnosti koje organizuje Platforma za monitoring Strategije Evropa 2020 omogućiće lokalnim i regionalnim vlastima da daju svoj doprinos ovom ocenjivanju – od nižih nivoa ka višim nivoima.

Trebalo bi izraditi nacionalne programe reforme i realizovati ih zajedno s lokalnim i regionalnim vlastima. Potrebno je raditi u partnerstvu i razvijati kulturu upravljanja u Evropi koje se odvija na „više nivoa“ i „s više aktera“. Kada izrađujete i sprovodite svoju „viziju za period do 2020. godine“, vaš region odnosno grad mora da računa na druge organe javne vlasti (uključujući i one na evropskom i nacionalnom nivou), društvene partnere, univerzitete i druge aktere iz civilnog društva koji su značajni za budući razvoj tog grada ili regiona.

Stoga, potrebno je postaviti čvrste mehanizme koji će omogućiti blagovremenu i strukturalnu saradnju s nacionalnim nivoom za godišnje izveštavanje o napretku u postizanju osnovnih ciljeva ove strategije. Moraćemo da razmišljamo izvan ustaljenih okvira i da stvaramo nove saveze između regiona i gradova. Prenosjenje pet osnovnih ciljeva Strategije Evropa 2020, istovremeno vodeći računa o teritorijalnim specifičnostima naših regiona i gradova, zahtevaće jasne strukture upravljanja, monitoringa i evaluacije, nova sredstva finansiranja i jasnu strategiju komunikacije. Pored toga, kako bi sprovođenje na terenu bilo uspešno, potpisivanje „Teritorijalnih paktova“ koji će omogućiti sprovođenje Strategije Evropa 2020 u partnerstvu, kao i stvaranje veće sinergije između javnih budžeta na svim nivoima, predstavlja mogućnost koju bi apsolutno svaka članica Evropske unije trebalo da iskoristi.

Cilj „Priručnika za ostvarivanje ciljeva Strategije Evropa 2020“ jeste informisanje lokalne i regionalne vlasti o strateškom potencijalu ove strategije na njihovom području. On vam pruža uputstva i podršku prilikom uključivanja vašeg regiona i grada u mrežu, u Evropi i izvan nje, kao i praktične, najbolje prakse, inspirativne inicijative Evropske unije i detaljne informacije o raspoloživim sredstvima finansiranja. Nove uredbe o kohezionim i strukturalnim fondovima izrađene su da omoguće ostvarivanje osnovnih ciljeva Strategije Evropa 2020, kao i socioekonomske i teritorijalne kohezije Evropske unije. Fondovi će, dakle, činiti značajnu dodatnu pomoć Evropske unije, kao i smernice za ostvarivanje vaše vizije za period do 2020. godine, u vašem regionu i gradu.

Sada je potrebno da se pripremimo za naredni period programiranja fondova i da damo doprinos stvaranju budućeg partnerskog sporazuma između država članica i Evropske komisije. Imate priliku da podelite svoje ideje i dobre prakse. Svaki organ lokalne i regionalne vlasti u Evropi poseduje makar jedan dragulj koji može, zahvaljujući njemu, da zasija, da bude podeljen i prikazan drugima.

Kao što sam izjavio u svom Govoru o stanju nacije, iznetom u Evropskom parlamentu u septembru prošle godine, suočavamo se s najvećim izazovom u istoriji naše unije. Finansijska i ekonomska kriza snažno je pogodila Evropsku uniju. Prevazilaženje krize i izgradnja evropske socijalne tržišne ekonomije koja će odgovarati 21. veku – naš je sveobuhvatni cilj.

Potrebno je da stvorimo prave uslove u kojima će se jačati razvoj i podsticati stvaranje novih radnih mesta pomoću strukturalnih reformi i ciljanih investicija. Međutim, nemoguće je da postignemo trajan i održivi rast bez jakog makroekonomskog okruženja i finansijske stabilnosti. Zato Evropska komisija neprekidno radi shodno pristupu dvostrukog koloseka, kada je reč o stabilnosti i razvoju. Ne zavarava nas iluzija brzih popravki. Radimo pravu stvar putem sveobuhvatne reforme naših budžetskih i ekonomskih politika. U protekle dve godine, ostvarili smo značajan napredak u izgradnji istinske ekonomske unije. Došlo je vreme da pokažemo istu odlučnost u sprovođenju plana našeg razvoja, kakvu smo pokazali u ostvarivanju zdravih javnih finansija.

Strategija Evropa 2020 predstavlja strategiju našeg razvoja. U junu 2010. godine prihvatili su je svi šefovi država i vlada. Već dve godine sprovodimo ovu strategiju. Međutim, sada bi trebalo da budemo efikasniji tako što ćemo ubrzati ostvarivanje njenih ciljeva, istovremeno je primenjujući kao adekvatnu platformu za uključivanje svake nove razvojne inicijative. Budžet koji je ova komisija predložila za period od 2014. do 2020. godine jeste budžet kojim će se ostvarivati ciljevi Strategije Evropa 2020, to jest budžet namenjen razvoju. Ovo je segment u kojem mogu da računam na vas.

Strategija Evropa 2020 biće uspešna samo ukoliko postoji sveobuhvatna kontrola i zalaganje sa svih nivoa vlasti, naročito s regionalnog i lokalnog nivoa – budući da regionalne i lokalne vlasti imaju ključne nadležnosti, i često su nabolje pozicionirane za sprovođenje potrebnih reformi u ključnim oblastima kao što su obrazovanje, istraživanje, aktivne politike tržišta rada, energetska efikasnost i socijalna inkluzija. Međutim, moramo da popunimo praznine u sprovođenju, kako bi odluke donete na evropskom nivou bile konkretno prenete i kako bi počele da donose konkretne promene na terenu. Takođe, moramo da obezbedimo da lokalna i regionalna tela budu bolje utemeljena i uključena u naše novo ekonomsko upravljanje, kao i u sprovođenje naše strategije razvoja.

Strukturni fondovi Evropske unije imaju ključnu ulogu kada je reč o pomoći u ostvarivanju naših ciljeva. Oni mogu da obezbede značajan podsticaj za razvoj u gradovima i regionima. Zato smo predložili da kohezijska politika nakon 2014. godine bude još jače usklađena s ciljevima Strategije Evropa 2020 i s našim novim ekonomskim upravljanjem, kako bi potencijal svakog utrošenog evra bio maksimalno iskorišćen da doprinese održivom rastu i kvalitetnim radnim mestima u Evropi.

Nadasve pozdravljam izradu ovog priručnika i zahvaljujem Komitetu regiona što je na jednom mestu prikupio sve informacije, kako bi Strategija Evropa 2020 zaživela na terenu. Uveren sam da će ovaj priručnik predstavljati značajan instrument opštinama i regionima za uspešno ostvarivanje našeg zajedničkog cilja, a to je jačanje održivog rasta i konkurentnosti naših građana i naših kompanija.

José-Manuel Barroso

President of the European
Commission

Strategija Evropa 2020: O čemu je zapravo reč?

1

1.1 Strategija Evropa 2020 jeste strategija razvoja Evrope za ovu deceniju

Strategija Evropa 2020 predstavlja glavnu strategiju Evropske unije za povratak evropske ekonomije na put razvoja. U našem svetu koji se konstantno menja, želimo da Evropska unija ostvari pametnu, održivu i inkluzivnu ekonomiju. Ova tri prioriteta koji se međusobno dopunjuju, trebalo bi da pomognu Evropskoj uniji i državama članicama da ostvare visok nivo zapošljavanja, produktivnosti i socijalne kohezije.

S tim u vezi, Evropska unija postavila je pet ambicioznih ciljeva, u oblasti zapošljavanja, inovacije, obrazovanja, socijalne inkluzije i klimatskih promena/energije, koje bi trebalo ostvariti do 2020. godine. Svaka država članica usvojila je sopstvene nacionalne ciljeve u tim oblastima. Ovu strategiju podržavaju konkretne aktivnosti na nivou Evropske unije i na svim nivoima vlasti.

Pet osnovnih ciljeva

Kako bi se pratio postignuti napredak i da bi se odredili ciljevi koje bi trebalo ostvariti do 2020. godine, na nivou Evropske unije postignut je dogovor o pet osnovnih ciljeva, koji se prenose u nacionalne ciljeve u svakoj državi Evropske unije i odražavaju različite situacije i okolnosti.

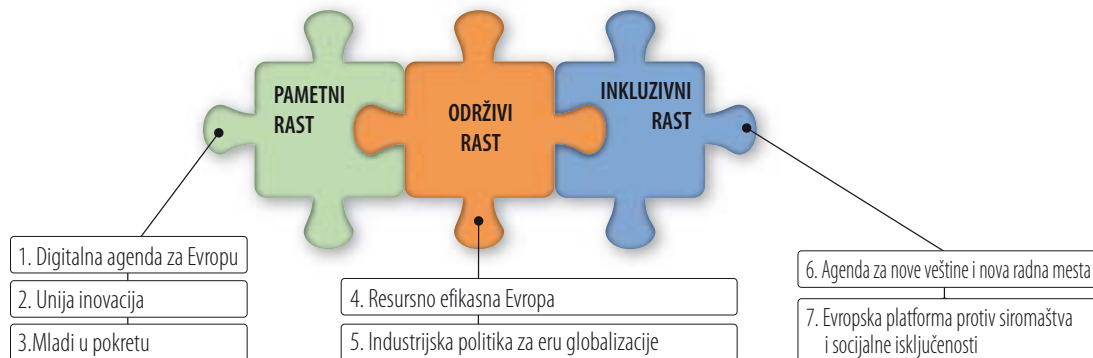
Ciljevi Strategije Evropa 2020 na nivou Evropske unije	
1. Zapošljavanje	• zaposliti 75% lica starosti 20–64 godine.
2. Istraživanje i razvoj/inovacija	• ulagati 3% BDP Evropske unije (kombinovanih javnih i privatnih sredstava) u istraživanje i razvoj/inovacije.
3. Istraživanje i razvoj/inovacija	• postići da emisija gasova sa efektom staklene bašte bude za 20% niža nego 1990. godine (ili čak za 30% uz odgovarajuće uslove); • dobiti 20% energije iz obnovljivih izvora energije; • povećati energetske efikasnost za 20%.
4. Obrazovanje	• smanjiti procenat učenika koji napuštaju škole na manje od 10%; • postići da najmanje 40% lica starosti 30–34 godine završavaju tercijarno obrazovanje.
5. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti	• spasiti najmanje dvadeset miliona ljudi od rizika od siromaštva i socijalne isključenosti.

Da biste pristupili svim pokazateljima Strategije Evropa 2020 na veb-stranici Eurostata, posetite sledeći link:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators

Sedam vodećih inicijativa Evropske unije i drugi instrumenti na nivou Evropske unije

Evropska unija utvrdila je nove pokretače za jačanje rasta i zapošljavanja. Ove oblasti razrađuju se u okviru sedam međusobno povezanih vodećih inicijativa. Evropska unija i nacionalne vlasti moraju da koordiniraju svoja nastojanja unutar svake inicijative.

Odeljak 3 prikazuje vodeće inicijative i objašnjava način na koji lokalne i regionalne vlasti mogu da imaju koristi od aktivnosti u okviru određene politike koju kreira Evropska unija.

Studija Evropskog parlamenta pod nazivom „Kako integrisati vodeće inicijative EU u kohezionu politiku“ istražuje međusobnu povezanost sedam vodećih inicijativa s kohezionom politikom, u vezi s programskim periodom od 2014. do 2020. godine i utvrđuje načine integriranja vodećih inicijativa u budući zajednički strateški okvir.
www.europarl.europa.eu/delegations/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=74631

Instrumenti na nivou Evropske unije – jedinstveno tržište, finansijske poluge i sredstva spoljne politike – u celosti su mobilisani radi rešavanja „uskih grla“ i radi ostvarivanja ciljeva u pogledu Strategije Evropa 2020.

Posetite zvaničan veb-sajt Jedinstvenog tržišta Evropske unije na: http://ec.europa.eu/internal_market/index_en.htm

Za više podataka o budžetskom sistemu Evropske unije, posetite: http://ec.europa.eu/budget/explained/budg_system/index_en.cfm

Za više podataka o trgovinskoj politici Evropske unije, posetite: http://europa.eu/pol/comm/index_en.htm

Nacionalni programi reformi

U okviru Strategije Evropa 2020, sve države članice dužne su da sačine nacionalni program reformi, dokument koji je povezan s Paktom za stabilnost i rast (SGP). I dok se u ovom paktu radi o javnim finansijama, nacionalni program reformi bavi se strukturalnim i ekonomskim politikama, kao i politikama zapošljavanja. I jedan i drugi temelje se na istim makroekonomskim uslovima. Nacionalni program reforme utvrđuje „uska grla“ i socioekonomske reakcije u sledećim oblastima: makrofinansijska stabilnost; spoljna ravnoteža i konkurentnost; tržište rada, socijalna zaštita i inkluzija. Analizira se situacija u svakoj oblasti i predlaže se mera kojom će se rešavati utvrđeni problemi. Svaka država članica određuje svoje nacionalne ciljeve i navodi aktivnosti pomoću kojih će ih ostvariti u okviru nacionalnog programa reforme, koji bi trebalo da bude izrađen i ostvaren uz učešće subnacionalnog nivoa vlasti.

Proverite i uporedite ciljeve Vaše zemlje dogovorene na nivou Evropske unije na sledećem linku: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_en.pdf

Proverite i uporedite napredak Vaše zemlje u ostvarivanju osnovnih ciljeva Strategije Evropa 2020 na sledećem linku:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators

Koji su osnovni dokumenti u vezi sa Strategijom Evropa 2020 i gde mogu da ih pronađem?

Osnovni dokumenti u vezi sa Strategijom Evropa 2020 nalaze se na sledećem sajtu:
<http://ec.europa.eu/europe2020/>

Sedam vodećih inicijativa:

http://ec.europa.eu/europe2020/reaching-the-goals/flagship-initiatives/index_en.htm

Nacionalni program reformi iz 2012. godine i preporuke specifične za pojedinačne države

http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

Nacionalni program reformi iz 2011. godine i Preporuke specifične za pojedinačne države:

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/convergence/programmes/2011_en.htm

Nacionalni strateški referentni okvir za koheziju politiku i srodne operativne programe 2007–2013. godine, koji treba da doprinesu sprovođenju ciljeva Strategije Evropa 2020:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.cfm

Posetite veb-stranicu Strategije Evropa 2020 za podatke o Vladinim odeljenjima koja su u Vašoj zemlji zadužena za ovu strategiju.

Pogledajte Odeljak V o Evropskim udruženjima lokalnih i regionalnih vlasti:

http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-your-country/index_en.htm

Kako funkcioniše „ciklus politike” u okviru Strategije Evropa 2020 i gde mogu da pronađem ažurirane podatke?

U prvoj polovini godine, poznatoj i kao Evropski semestar, države članice podnose izveštaje (u aprilu) o napretku njihovih nacionalnih programa reformi (NRP), kao i o potencijalnim budžetskim merama u vezi s njihovim programima stabilnosti i konvergencije. Prilikom ažuriranja ovih dokumenata, države članice pozivaju se da vode računa o prioritetima godišnjeg izveštaja Evropske komisije o napretku (AGS), odobrenog na prolećnom zasedanju Evropskog saveta. Evropska komisija prati postignuti napredak, o kojem se naknadno raspravlja na Savetu ministara. Nakon toga, Evropski savet odobrava preporuke specifične za pojedinačne države (u junu), koje su takođe značajne za vaš region i grad. U drugoj polovini godine, države članice sprovode mere navedene u njihovim ažuriranim nacionalnim programima reformi, zajedno s regionima i gradovima, vodeći računa o preporukama specifičnim za pojedinačne države.

Više o ciklusu politike saznajte na sledećem sajtu:

http://ec.europa.eu/europe2020/priorities/economic-governance/index_en.htm

Proverite poslednji godišnji izveštaj Evropske komisije o napretku na sledećem sajtu:

http://ec.europa.eu/europe2020/reaching-the-goals/monitoring-progress/annual-growth-surveys/index_en.htm

i uporedite ažurirani Nacionalni program reforme vaše zemlje s Preporukama specifičnim za pojedinačne države:

http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

Pogledajte u grafikonu na kraju odeljka pregled ciklusa politike u okviru Strategije Evropa 2020 i ulogu lokalnih i regionalnih vlasti.

Kako Komitet regiona doprinosi ostvarenju Strategije Evropa 2020?

U skladu sa svojom institucionalnom ulogom, Komitet regiona (CoR) – Skupština evropskih lokalnih i regionalnih vlasti, iznosi lokalna i regionalna gledišta u vezi sa zakonodavstvom Evropske unije predstavljanjem izveštaja (tj. mišljenja) o predlozima Evropske komisije. Komitet regiona objavio je mišljenje o vodećim inicijativama. Takođe, ovaj komitet objavljuje političke izjave pre svakog ključnog dešavanja u ciklusu politike u okviru Strategije Evropa 2020.

Posetite naš veb-sajt da saznate koja su mišljenja Komiteta regiona o Strategiji Evropa 2020:

<http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Pages/CoREurope2020RelatedOpinions.aspx>

Komitet regiona takođe je uspostavio Platformu za monitoring Strategije Evropa 2020, u kojoj se prikupljaju informacije na terenu na osnovu ispitivanja, studija i sastanaka u kojima se razmatra lokalni i regionalni doprinos izradi i sprovođenju Strategije Evropa 2020, na lokalnom i regionalnom nivou. Jednom godišnje Komitet regiona objavljuje izveštaj o monitoringu Strategije Evropa 2020.

Posetite veb-sajt o Platformi za monitoring Strategije 2020, priključite se i pronadite više informacija o aktivnostima u vezi s ovom platformom na sledećem sajtu:

<http://portal.cor.europa.eu/europe2020/>

1.2 Izazovi i kretanja za 2020. godinu

Vizija moje zemlje i napredak koji je postigla su nedvosmisleni, ali koliko je moja država daleko od ispunjavanja ciljeva Strategije Evropa 2020?

Evropska komisija objavljuje podatke o državama sa rezultatima pojedinačnih država članica, kada je reč o ostvarivanju njihovih dogovorenih ciljeva u okviru Strategije Evropa 2020. Ukoliko je moguće, istaknuti su i regionalni podaci.

Komparativne mape i dodatne informacije mogu se pronaći u izveštaju Evropske komisije o napretku u vezi sa ekonomskom, socijalnom i teritorijalnom kohezijom. U izveštaju se procenjuje kako regioni i gradovi mogu doprineti postizanju tri tipa rasta unutar Strategije Evropa 2020 i meri koliko su gradovi i regioni daleko od ostvarivanja, ciljeva svojih nacionalnih programa reformi do 2020. godine. Koliko su daleko od ciljeva zavisi od dispariteta u okviru same države, nacionalnog programa reformi i očekivane brzine promena.

Da biste videli rezultate vašeg regiona, posetite sledeći sajt:

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/brochures/pages/country2012/index_en.cfm

Za preuzimanje najnovijeg (sedmog) izdanja Izveštaja o koheziji, posetite sledeći sajt:

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/reports/index_en.cfm

Regionalni godišnjak Evrostat za 2011. godinu daje detaljan prikaz više statističkih oblasti u državama članicama Evropske unije, Evropske asocijacije za slobodnu trgovinu (EFTA) i zemljama kandidatima.

Proverite statističke podatke o vašem regionu na sledećem sajtu:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=KS-HA-11-001

Kako bi moj region mogao da se razvija do 2020. godine ukoliko sprovedemo potrebnu transformaciju?

Donositi odluke uz prethodno informisanje o činjenicama i ciframa znak je dobrog upravljanja. Stvaranje vizije vašeg regiona do 2020. godine zahteva dugoročno planiranje zasnovano na jakom teritorijalnom predviđanju i pažljivoj analizi kretanja i budućih izazova s kojima će se region susretati. Hrabra odluka koja se donese danas mogla bi, dakle, da bude odskočna daska koja je potrebna vašem regionu da postane napredan i povezan region. Izveštaji u nastavku teksta mogu da posluže kao izvor inspiracije.

Izveštaj Regioni do 2020. godine – Procena budućih izazova za regione Evropske unije:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/regions2020/index_en.htm

Gradovi sutrašnjice – izazovi, vizije, planiranje budućnosti: http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/citiesoftomorrow/index_en.cfm

Specifični trendovi u gusto i slabo naseljenim područjima:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-HA-11-001-16/EN/KS-HA-11-001-16-EN.PDF

Kriza i fiskalna situacija koja se pogoršava na regionalnom nivou: <http://urbact.eu/fileadmin/corporate/doc/News/CEMR%20CCRE.pdf>

Znatno broj budućih izveštaja informisaće nas kako Evropska unija kao celina može da se razvija u svetu koji postaje sve globalniji.

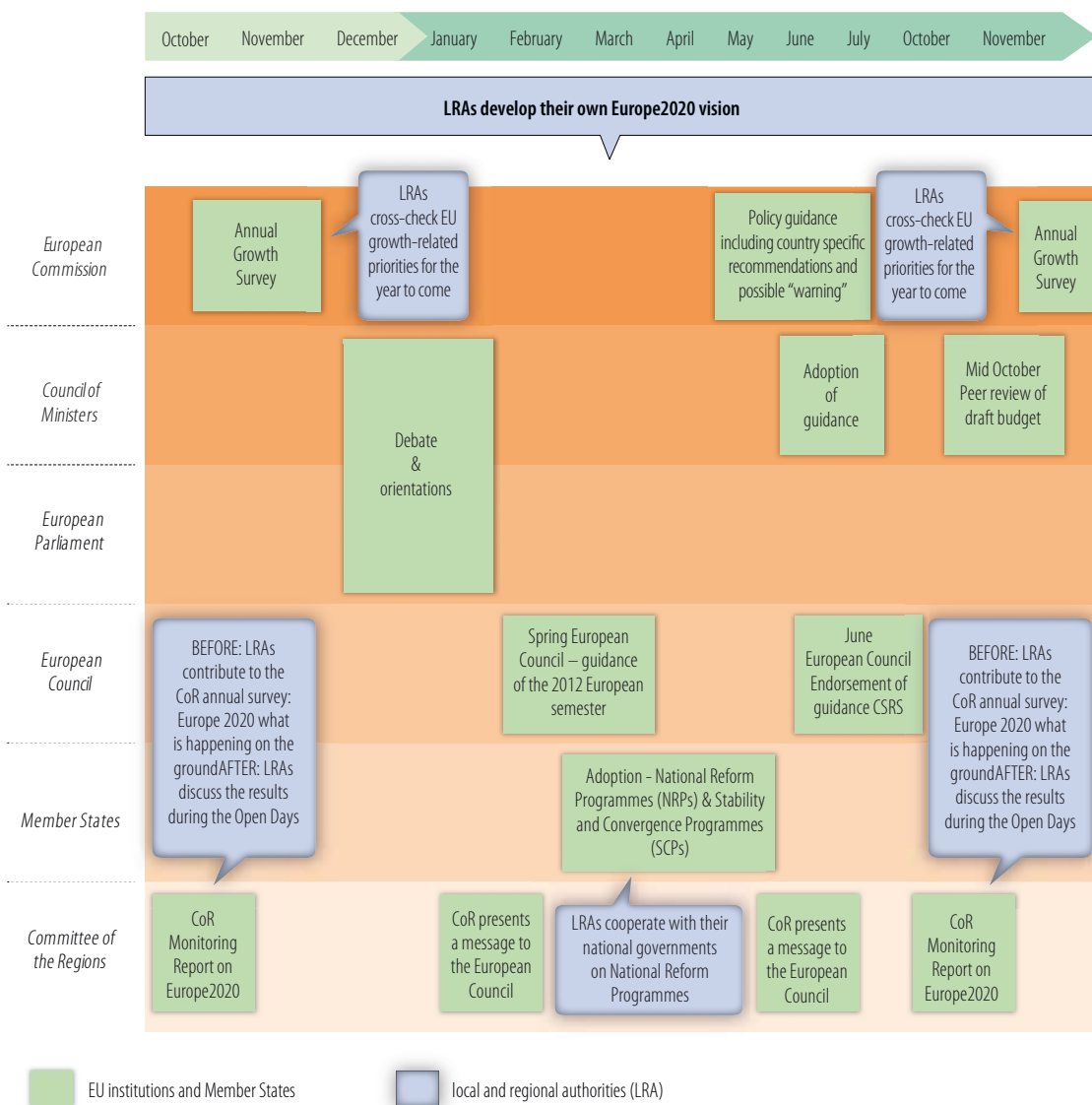
Projekat Evropa 2030 – izazovi i mogućnosti: Izveštaj Refleksivne grupe Evropskom savetu o budućnosti Evropske unije do 2030. godine.

www.reflectiongroup.eu/wp-content/uploads/2010/05/reflection_en_web.pdf

Izveštaj Globalna Evropa 2050: http://ec.europa.eu/research/social-sciences/pdf/global-europe-2050-summary-report_en.pdf

Ciklus politike u vezi sa Strategijom Evropa 2020 i uloga lokalnih i regionalnih vlasti

Razvijanje vizije Evropa 2020 u regionima i gradovima Evropske unije

2

2.1 Niko ne može sam da deluje: upravljanje na više nivoa vlasti i nacionalni programi reformis

Strateško restrukturiranje naših ekonomija, stvaranje radnih mesta i rast zahtevaju dugoročno planiranje i partnerstvo između država članica, regiona, gradova, socioekonomskih partnera i civilnog društva.

Koordinacija politike, sinhronizacija budžeta i zajedničko zalaganje za ostvarivanje zajedničke Agende 2020 s ciljem postizanja održivog, pametnog i inkluzivnog rasta – predstavljaju prioritet. Da bi se glavni ciljevi Strategije Evropa 2020 blagovremeno ostvarili, potrebno je da sarađujemo i delimo istu političku agendu. Upravljanje na više nivoa vlasti pomaže da se obezbedi da svi relevantni činioci sarađuju, a ne da rade jedni protiv drugih. Sve zainteresovane strane trebalo bi da promovišu ovaj inteligentni sistem upravljanja na više nivoa kako bi obezbedili povezivanje svih relevantnih partnera, njihovo uključivanje u dijalog i zajedničku saradnju u rešavanju zajedničkih izazova na terenu. Međutim, uspostavljanje nove kulture ovakve saradnje zahtevaće i vreme i upornost. Potrebno je da bude započeta od nižih ka višim nivoima u regionima i gradovima Evrope.

Bela knjiga Komiteta regiona o upravljanju na više nivoa vlasti:

<https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cd\const-iv\dossiers\const-iv-020>

U kontekstu Strategije Evropa 2020, uspostavljanje inteligentne strukture koordinacije upravljanja na više nivoa obezbediće svim akterima koji učestvuju u ostvarivanju ciljeva Nacionalnog programa reformi potrebne instrumente i mehanizme, kojima će udružiti svoje budžete i stručna znanja i razmenjivati dobre prakse. Stoga, region i gradovi trebalo bi da budu strukturno uključeni u celokupan ciklus politike (izrada, sprovođenje, monitoring i ocenjivanje) u vezi s godišnjim izveštavanjem o Nacionalnom programu reformi na nivou Evropske unije.

Teritorijalni paktovi za Strategiju Evropa 2020

Komitet regiona predložio je usvajanje teritorijalnih paktova za Strategiju Evropa 2020 u svim državama članicama. Teritorijalni pakt definiše se kao sporazum između različitih nivoa vlasti u državi (lokalni, regionalni, nacionalni). Strane koje potpišu teritorijalni pakt obavezuju se da će koordinirati i sinhronizovati svoje političke agende kako bi usredsredile svoje aktivnosti i finansijske resurse na ciljeve i predmete Strategije Evropa 2020.

Za više informacija, posetite sledeći sajt:

<http://portal.cor.europa.eu/europe2020/news/Pages/TerritorialPacts.aspx>

2.2 Stvorite sopstvenu viziju Evrope 2020

Da bi se vaš region razvijao shodno prioritetima Strategije Evropa 2020, kao i da bi se obezbedilo da specifične potrebe i izazovi vašeg područja budu uzeti u obzir, trebalo bi da razmislite o razvijanju sopstvene vizije do 2020. godine, koju biste izradili u partnerstvu i u skladu s gorenavedenim principom upravljanja na više nivoa vlasti.

Prvo sprovedite teritorijalnu SWOT analizu

Pre nego što izradite sopstvenu viziju do 2020. godine, korisno je saznati kako vaš region ili grad stoji u statističkom poređenju s drugim teritorijama koje imaju sličan profil. Teritorijalna SWOT analiza, u kojoj bi se prikazale snage, slabosti, šanse i pretnje vašeg regiona i neposrednog okruženja, može biti veoma korisno za rešavanje budućih izazova i treba da ima u vidu najnovije raspoložive objektivne satističke podatke i nadograđuje se na snage identifikovane u vašem regionu. Rezultati SWOT analize biće osnova za vašu viziju do 2020. godine.

Kako izraditi teritorijalnu SWOT analizu: www.eu-territorial-agenda.eu/Related%20Documents/PL_PRES_BR_territorial_dimension.pdf

Postavite prava pitanja

koja će vam pomoći da stvorite svoju viziju do 2020. godine, na osnovu rezultata SWOT analize:

- ✓ Koje aktivnosti, u skladu s potrebama teritorije i nacionalnim programom reformi moje države, mogu dalje da razvijam s ciljem postizanja pametnog, održivog i inkluzivnog rasta našeg područja?
- ✓ Na koji način bi ove aktivnosti doprinele ciljevima moje države u okviru Strategije Evropa 2020, navedene u nacionalnom programu reforme?
- ✓ Koje aktere bi trebalo uključiti u realizaciju ovih mera? I kako da učestvuju blagovremeno i na organizovan

način?

- ✓ Na koji način bi različiti uključeni nivoi vlasti (Evropska unija, nacionalni, regionalni, lokalni) zapravo trebalo da rade u partnerstvu kako bi ostvarili zajedničke ciljeve?

Kako biste bili u mogućnosti da pratite napredak, nacionalni program reformi može da služi kao primer za vašu teritoriju. Trebalo bi da sadrži željena dostignuća, osnovne ciljeve, prekretnice, najznačajnije pokazatelje učinka, kao i procese monitoringa i ocenjivanja politike. Svi akteri dužni su da sarađuju i učestvuju u postizanju utvrđenih ciljeva. Ovo može da dovede do organizacione ili institucionalne reforme.

Saznajte o iskustvu Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) u javnom upravljanju, monitoringu i ocenjivanju na sledećem sajtu:
www.oecd.org/topic/0,3699,en_2649_34141_1_1_1_37405,00.html

Izgradnja institucionalnih kapaciteta i unapređivanje vašeg stručnog znanja

Da bi se potpuno iskoristio potencijal vašeg regiona, potrebno je odrediti ljudske resurse i tehničko znanje za potrebe teritorijalnih predviđanja i monitoringa. Fondovi Evropske unije mogu da obezbede značajnu pomoć za izgradnju institucionalnih kapaciteta.

Program INTERREG IVC obezbeđuje sredstva za međuregionalnu saradnju širom Evrope. Sprovodi se u sklopu ciljeva teritorijalne saradnje Evropske zajednice, a finansira se iz sredstava Evropskog fonda za regionalni razvoj (ERDF). Sveobuhvatni cilj Programa INTERREG IVC jeste unapređivanje efikasnosti regionalnih politika i instrumenata. Projekat se zasniva na razmeni iskustava među partnerima koji su, u najboljem slučaju, odgovorni za razvoj svojih lokalnih i regionalnih politika.

<http://www.interreg4c.eu/>

Evropa 2020 za lokalni nivo jeste projekat u okviru Programa INTERREG IVC, koji uključuje učešće raznih partnera iz cele Evrope. Cilj ovog projekta jeste da se Strategija Evropa 2020 spusti na lokalni i regionalni nivo i da njeno sprovođenje bude zasnovano na dobro poznatim aktivnostima.

www.eu2020goinglocal.eu/

INTERACT obezbeđuje praktičnu podršku, obuku i savetodavne usluge u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje u oblasti tehnika rukovođenja, finansija, evropskih propisa, komunikacije, strateške orijentacije i kreiranja politike.

<http://www.interact-eu.net>

EGTC (Evropska grupacija za teritorijalnu saradnju) – Instrument za osnaživanje regiona i gradova

EGTC je skraćenica za Evropsku grupaciju za teritorijalnu saradnju. Ova grupacija, osnovana Uredbom (EK) br. 1082/2006, pruža mogućnost javnim subjektima iz različitih država članica da se sastanu i osnuju novo telo koje će imati pravni subjektivitet prema evropskom pravu. EGTC može da služi kao instrument za upravljanje na više nivoa vlasti, kao i za sprovođenje Strategije Evropa 2020, tako što će jačati konkurentnost i održivost. Ova grupacija može da sprovodi brojne aktivnosti, pomoću finansijskih sredstava Evropske unije ili bez njih. Do kraja 2011. godine postojalo je 26 grupacija u 15 država članica Evropske unije.

Portal Komiteta regiona o Platformi Evropske grupacije za teritorijalnu saradnju (EGTC) sadrži zvaničan spisak uspostavljenih grupacija i specifične informacije o tome kako uspostaviti novu evropsku grupaciju za teritorijalnu saradnju: <http://portal.cor.europa.eu/egtc>

Erasmus za lokalno i regionalno izabrane predstavnike

U saradnji s Komitetom regiona, Evropska komisija pokrenula je pripremnu aktivnost Evropskog parlamenta pod nazivom „Erasmus za lokalno i regionalno izabrane predstavnike“. Cilj ove aktivnosti jeste unapređivanje znanja i stručnosti evropskih izabranih predstavnika o kohezionoј politici Evropske unije na osnovu ad hoc programa obuke i transnacionalog učenja.

http://ec.europa.eu/regional_policy/tender/pdf/express/erasmus2012/tor.doc

2.3 Usmeravanje napora ka ostvarenju vizije Strategije Evropa 2020

Za ostvarivanje ciljeva u okviru Strategije Evropa 2020 potrebne su dovoljne investicije. Kvalitet izdataka nije ništa manje važan od kvantiteta.

S finansijskog stanovišta, koheziona politika može značajno doprineti ostvarenju ciljeva Strategije Evropa 2020, iako su takođe dostupni i brojni drugi izvori finansiranja na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, uključujući:

- sopstvene izvore lokalnih vlasti;
- resurse lokalnih partnera;
- opštinske i regionalne subvencije;
- javno-privatna partnerstva.

The European Cohesion Policy

U periodu 2007–2013. godine, ostvarenje ciljeva Strategije Evropa 2020 finansira se iz budžeta Evropske unije putem tri osnovna finansijska instrumenta:

- Evropskog fonda za regionalni razvoj (ERDF) (dvesta jedna milijarda evra): regionalni razvoj, privredni pad industrijskih i ruralnih oblasti, konkurentnost i saradnja;

- Evropski socijalni fond (ESF) (sedamdeset šest milijardi evra): zapošljavanje, socijalna inkluzija i rešavanje pitanja diskriminacije;
- Kohezioni fond (CF) (sedamdeset milijardi evra): životna sredina i saobraćaj.

Svi navedeni fondovi dostupni su regionima i imaju kao jedan sveobuhvatni cilj – podsticanje rasta i zapošljavanja.

Više informacija na http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.cfm

Reakcije lokalnih i regionalnih vlasti

Opštine i regioni imaju različite odgovornosti kada je reč o izradi i sprovođenju specifičnih politika kao odgovora na tri najprioritetnija evropska izazova koji su određeni u narednim odeljcima (pametni, održivi i inkluzivni razvoj). Pored toga, oni često imaju druga ovlašćenja koja mogu značajno da utiču na uspostavljanje okvirnih uslova ili na zauzimanje pristupa kojim se mogu pokrenuti uspešne sektorske inicijative.

Politika javnih nabavki

Evropskim direktivama utvrđen je okvir Evropske unije za sprovođenje transparentnih postupaka javnih nabavki, koji državne vlasti prenose u nacionalno zakonodavstvo. U skladu sa ovim pravilima, organi nadležni za sprovođenje postupaka javnih nabavki na lokalnom i regionalnom nivou mogu da imaju odlučujuću ulogu u obezbeđivanju racionalnog sprovođenja postupaka nabavke kako bi se dostigli širi ciljevi Evropske unije. Političke inicijative, alati i smernice Evropske unije dostupni su radi unapređivanja primene postupaka javne nabavke i postizanja rentabilnih rešenja, istovremeno vodeći računa o drugim političkim pitanjima.

E-nabavka: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/eprocurement/index_en.htm

Nabavka za inovativne aktivnosti putem pretkomercijalne nabavke: http://ec.europa.eu/information_society/tl/research/priv_invest/pcp/index_en.htm

„Zelena” nabavka:

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/other_aspects/index_en.htm#green

http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm

Otvaranje postupka javne nabavke za mala i srednja preduzeća (MSP):

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/other_aspects/index_en.htm#smes

Socijalno i etički odgovorna javna nabavka: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/other_aspects/index_en.htm#social

Utvrđivanje podzakonskih akata na lokalnom nivou i pojednostavljivanje

Lokalni i regionalni organi vlasti često imaju ovlašćenja da određuju i uređuju određene aktivnosti u svojoj oblasti, utvrđujući podzakonske akte ili izdavajući dozvole. Pored toga, ponekad je sprovođenje propisa koji se utvrđuju na evropskom ili nacionalnom nivou u nadležnosti lokalnih i regionalnih vlasti. Ovakve mere predstavljaju važan deo ekonomskog i socijalnog razvoja na lokalnom i regionalnom nivou. Javne vlasti moraju da budu svesne efekata svojih izbora u ovoj oblasti.

- Evropski propisi o energetske karakteristika zgrada mogu se preneti na nacionalni nivo, ali se ostvarenje ciljeva u skladu s tim propisima može osujetiti ukoliko javne vlasti nisu u stanju da obezbede efikasnu potvrdu usaglašenosti;
- Moguće je da zahtevi u vezi sa izveštavanjem ili monitoringom na lokalnom ili regionalnom nivou prevazilaze slične zahteve na nacionalnom nivou ili nivou Evropske unije ili se razlikuju od njih, u istoj oblasti politike. Nepotpuno i neproporcionalno regulatorno opterećenje (gold plating) ili kašnjenja u postupcima registracije MSP-a, mogu da povećaju obim informacija ili birokratsko opterećenje za MSP.

Oporezivanje i naknade

Iako nacionalni poreski sistemi imaju očiglednu prednost, lokalne i regionalne vlasti mogu da imaju važnu ulogu u utvrđivanju i prikupljanju poreza i naknada. Tamo gde postoje značajne nadležnosti u pogledu oporezivanja ili naplaćivanja određenih naknada, važno je obezbediti da lokalni ili regionalni porezi i dažbine budu usaglašeni sa širim ciljevima.

Poreske politike koje su usmerene na rast u državama članicama i bolja poreska koordinacija u Evropskoj uniji (2011)
http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/ags2012_annex4_en.pdf

Specifični primeri planova naplate naknada na lokalnom nivou koji ujedno ostvaruju lokalne prihode i služe postizanju širih ciljeva javne politike:

- naplata naknade za zakrčenja u saobraćaju prilikom korišćenja privatnog vozila u gradskim centrima;
- naplata naknade za komercijalno prikupljanje i odlaganje otpada, kao i prikupljanje i odlaganje otpada u domaćinstvima, što je korisno jer obezbeđuje održivost ove usluge i šalje jasan „ekonomski signal“ zagađivačima.

Mogućnosti koje nudi Evropska investiciona banka

Misija Evropske investicione banke (EIB) jeste da potpomogne ostvarenje ciljeva Evropske unije, stavljajući na raspolaganje dugoročna finansijska sredstva za pouzdana ulaganja. EIB je dugoročna finansijska institucija Evropske unije. Njena misija je da potpomogne realizaciju političkih ciljeva Evropske unije, finansiranjem pouzdanih poslovnih projekata. Da bi finansirala ovakve projekte EIB pozajmljuje sredstva na tržištima kapitala i posluje po principu neumnožavanja profita. Ova banka posluje prema trogodišnjem operativnom planu koji Upravni odbor svake godine redovno unapređuje, odobrava i ažurira. Operativni plan za period 2012–2014. godine odgovara ambijentu u kom se Evropa nalazi – pred teškim zadatkom sagledavanja uticaja ekonomske krize, istovremeno ubrzavajući svoj prelaz na pametniju, „zeleniju“ i održiviju ekonomiju. Prioritetni ciljevi u okviru zajmovnih aktivnosti EIB-a utvrđeni operativnim planom banke uključuju:

- podršku MSP-u;
- ekonomsku i socijalnu koheziju i konvergenciju, odnosno, podršku privredno slabije razvijenim regionima Evrope;
- zaštitu i poboljšanje životne sredine i unapređivanje održivih zajednica;
- ostvarivanje ekonomije zasnovane na znanju;
- razvoj transevropskih mreža (TENs);
- podršku uspostavljanju održivog, konkurentnog i sigurnog snabdevanja energijom.

<http://www.eib.org/>

Naredni višegodišnji finansijski okvir za period 2014–2020: budžet za ostvarivanje ciljeva u okviru Strategije Evropa 2020

Cilj kohezivne politike Evropske unije, koja je ugrađena u ugovore od 1986. godine jeste smanjenje velikih razlika u nivoima razvoja različitih regiona kako bi se pojačala ekonomska i socijalna kohezija. Novi predlog uveo je nekoliko važnih izmena u način izrade i sprovođenja kohezivne politike. Prema predloženoj Opštoj uredbi, kojom su utvrđene zajedničke odredbe za kohezivne i strukturne fondove koje je predložila Evropska komisija za novi višegodišnji finansijski okvir za period 2014–2020, kohezivna politika će biti još više usmerena ka ostvarivanju kratkoročnih i dugoročnih ciljeva u sklopu Strategije Evropa 2020, istovremeno ne zapostavljajući cilj ostvarenja teritorijalne kohezije.

Zajedničkim strateškim okvirom obezbediće se usmerenost i doslednost u pogledu upravljanja strukturnim fondovima. Na nacionalnom nivou, zajednički strateški okvir biće realizovan posredstvom partnerskih ugovora između Evropske komisije i svake države članice. Učešće zainteresovanih strana u svim fazama izrade i realizacije partnerskog ugovora, glavno je obeležje ovog predloga. Kako bi se obezbedilo da se ova mogućnost u potpunosti iskoristi, Evropska komisija predlaže je predložila evropska pravila ponašanja u primeni načela partnerstva i pratiće da li se to načelo poštuje.

Čl. 5 o partnerstvu i upravljanju na više nivoa u predloženoj Opštoj uredbi, kojom se utvrđuju zajedničke odredbe za kohezivne i strukturne fondove:

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm

Načelo partnerstva u realizaciji fondova zajedničkog strateškog okvira – elementi evropskih pravila ponašanja o partnerstvu:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=67&langId=en&newsId=7956>

Videti brošuru Komiteta regiona o budućnosti kohezivne politike Evropske unije prema viđenju regiona i gradova:

<http://cor.europa.eu/en/documentation/brochures/Pages/The-future-of-EU-cohesion-policy-seen-by-regions-cities.aspx>

Mreža „Regio 2020“

Mreža „Regio 2020“ predstavlja on-lajn platformu za profesionalno povezivanje radi ostvarivanja saradnje i razmene dobre prakse među evropskim regionima. Ovaj veb-sajt omogućuje korisnicima da obrazuju i doprinose radu tematskih grupa, razmenjuju iskustva o primerima dobre prakse; kreiraju profile regiona; kreiraju profile pojedinaca i prate aktivnosti regiona i pojedinaca.

<https://webgate.ec.europa.eu/regionetwork2020>

2.4 Prakse i primeri ostvarivanja ciljeva Strategije Evropa 2020 u okviru partnerstva

S vremenom su lokalne i regionalne vlasti razvile niz zanimljivih instrumenata i struktura upravljanja koje odgovaraju njihovim nadležnostima, finansijskim sredstvima i geografskoj veličini. Mnogi javni organi vlasti su u Strategiji Evropa 2020 videli šansu za razvoj svog regiona na jedan održiv, pametan i inkluzivan način.

Regionalna iskustva

Strategija 2020 Katalonije – ECAT 2020 (Španija) nadovezuje se na svoju prvu strategiju razvoja za period 2005–2007. godine, kao i na svoju drugu strategiju za period 2008–2011. godine. Strategija ECAT 2020 nadovezivaće se na Strategiju Evropa 2020, uzimajući Nacionalni program reformi kao referentnu tačku i razvijajući potom vodeće inicijative.

www.acordestrategic.cat/en/

Centralna Danska: Globalno konkurentan region – Strategija privrednog razvoja 2010-2020 (Danska) predstavlja partnerstvo između organizacija posodavaca, obrazovnih i istraživačkih institucija, opština i samog regiona. Region je potpisao sporazum sa centralnim vlastima o rastu i privrednom razvoju koji objedinjuje nacionalne, regionalne i lokalne inicijative.

www.centraldenmark.eu/7260

Flandrija (Belgija) izradila je sopstveni program – Flamanski program reformi Evropa 2020.

<http://vlaandereninactie.be/pact-2020-en/europe-2020/?lang=en>

Program regionalnog razvoja Skanije (Švedska) usklađuje se sa Strategijom Evropa 2020 u smislu njegovih prioriteta i perioda koji pokriva (2014–2020). Pre izrade programa, OECD će izraditi „Teritorijalni prikaz“ za pokrajinu Skaniju i dati preporuke i političke implikacije.

www.skane.se/

Ekonomska politika Štajerske 2020 – Rast putem inovacija (Austrija) podrazumeva aktivni razvoj poslovnih lokacija u skladu s tri vodeće teme (mobilnost, ekotehnologija i tehnologija u zdravstvu), usmeravajući instrumente podrške na aktivan razvoj poslovnih lokacija.

www.verwaltung.steiermark.at

Lokalna iskustvas

Solna (Švedska) svoj gradski budžet i svoje akcione planove prilagodila je Strategiji Evropa 2020. Opština Ešilstruna (Švedska) razvila je sopstvene strateške ciljeve uz merljive indikatore zasnovane na Strategiji Evropa 2020.

<http://www.eskilstuna.se/>

Achterhuk 2020 (Holandija)

Osam opština i jedna uprava za vode sarađuju s raznim krovnim asocijacijama, Privrednom komorom i brojnim organizacijama civilnog društva kako bi se sačuvala vitalnost regiona u periodu do 2020. godine. U pitanju je model saradnje koji je definisan sporazumom.

www.regio-achterhoek.nl/achterhoek-2020/achterhoek-2020.html

Iskustva država članica

Zakon o teritorijalnim ugovorima (Poljska)

U skladu s Nacionalnom strategijom regionalnog razvoja za period 2010–2020. godine, teritorijalni ugovori između regionalnih i centralnih vlasti predstavljaju glavni finansijski instrument regionalnog razvoja.

www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_regionalna/ksrr_2010_2020/informacje_podstawowe/ksrr_2010_2020_inf_podstawowe.aspx

Teritorijalni sporazumi za ostvarivanje ciljeva Strategije Evropa 2020 (Rumunija)

Nacionalni program reformi (NRP) za period od 2011. Do 2013. godine u vezi je s teritorijalnim sporazumom. Vlasti planiraju da uvedu „pilot-teritorijalne sporazume“, s lokalnim administracijama koje naročito žele da doprinesu ostvarenju nacionalnih ciljeva u skladu sa Strategijom Evropa 2020.

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nrp/nrp_romania_en.pdf

2

Usvajanje političkih znanja i preporuka

- ✓ Definišite svoju viziju do 2020. godine, zasnovanu na teritorijalnoj SWOT analizi i inspirisanu intergisisanim kreiranjem politika, koordinirajući različite sektorske politike.
- ✓ Prenesite nacionalni program reformi (NRP) u specifične ciljeve na regionalnom i lokalnom nivou vodeći računa o vašoj specifičnoj polaznoj tački.
- ✓ Razradite svoj investicioni program do 2020. godine, usaglašavajući svoj budžet, što je moguće više, s prioritetima vaše vizije do 2020. godine.
- ✓ U potpunosti iskoristite strukturne i kohezione fondove i uključite se u izrade i praćenja partnerskog ugovora vaše zemlje, precizno navodeći strateška opredeljenja za sledeći programski period (2014–2020).
- ✓ Aktivno učestvujte u izradi, sprovođenju, praćenju, reviziji i evaluaciji Nacionalnog programa reformi.
- ✓ Ulažite u izgradnju kapaciteta i opredelite odgovarajuće ljudske resurse za praćenje ostvarenja vaše vizije do 2020. godine, razvijajući ključne pokazatelje uspeha kako biste obezbedili monitoring, izveštavanje i evaluaciju odgovarajućih politika.
- ✓ Izgradite stabilne strukture za koordinaciju upravljanja na više nivoa, blagovremeni i strukturiran način, omogućujući udeo svih relevantnih aktera iz javnog i privatnog sektora.
- ✓ Kad god je to moguće, dajte upravljanju na više nivoa jedan ugovorni karakter – npr. putem „teritorijalnih sporazuma“ kojima su utvrđene mere koje preduzima svaki nivo vlasti, finansijska sredstva i rokovi kako biste koordinirali i sinhronizovali njihove političke programe.
- ✓ Učite iz najboljih praktičnih iskustava od drugih regiona i gradova, posebno od onih koji su vama najbliži.

Instrumenti Evropske unije i dobre prakse evropskih regiona i gradova | 3

Sledeći odeljak prikazuje glavne inicijative Evropske unije i izvore finansiranja, kao i sedam vodećih inicijativa, dok je poseban pododeljak namenjen svakom od tri prioriteta unutar Strategije Evropa 2020.

Imajući na umu da se prioriteti u okviru Strategije Evropa 2020 međusobno nadopunjuju, ova podela napravljena je kako bi se pomoglo čitaocima da prouče strukturu Strategije Evropa 2020.

3.1 Pametan rast

Šta znači pametan rast?

Prvi stub u sklopu Strategije Evropa 2020 predstavlja pametan rast – podsticanje konkurentnosti Evropske unije poboljšanjem njene efikasnosti u sledećim oblastima:

- obrazovanje (podsticati ljude da uče, studiraju i unapređuju svoje veštine);
- istraživanje/inovacije (stvaranje novih proizvoda/usluga koje omogućuju rast, stvaraju nova radna mesta i doprinose rešavanju socijalnih izazova);
- digitalno društvo (korišćenje informacionih i komunikacionih tehnologija).

Ciljevi za ostvarivanje pametnog rasta na nivou Evropske unije

1. Dostići nivo kombinovanih javnih i privatnih ulaganja od 3% BDP EU obezbeđujući bolje uslove za aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija.
2. Do 2020. godine stvariti stopu zaposlenosti od 75% za muškarce i žene starosti od 20 godina do 64 godine do 2020. godine, većim zapošljavanjem ljudi: žena, mladih, starijih i niskokvalifikovanih radnika, legalnih migranata.
3. Postići bolji uspeh u obrazovanju:
 - smanjiti stopu ranog napuštanja škole na ispod 10%;
 - najmanje 40% stanovništva starosti od 30 godina do 34 godine sa univerzitetskim kvalifikacijama.

Čitaoci mogu videti sve ciljeve Evropske unije kao i ciljeve pojedinačnih zemalja:

http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/index_en.htm i http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_en.pdf

Politike Evropske unije za ostvarivanje pametnog rasta

Kao deo Strategije Evropa 2020, Evropska unija osmislila je tri vodeće inicijative kao podršku pametnom rastu: Digitalna agenda za Evropu, Unija inovacija i Mladi u pokretu.

3.1.1 Evropska digitalna agenda

Cilj ove vodeće inicijative jeste određivanje pravca kojim će se optimalno iskoristiti socijalni i ekonomski potencijali informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT), pre svega interneta, kao vitalnog medija privrednih i društvenih aktivnosti u poslovanju, radu, igri, komunikaciji i slobodnom izražavanju. Uspešno sprovođenje ove agende podstaći će inovacije, privredni razvoj i poboljšanja u svakodnevnom životu građana i preduzeća.

Digitalna agenda je podeljena na sledećih sedam prioriternih oblasti, koje su zatim podeljene u sto jednu aktivnost:

1. stvaranje jedinstvenog digitalnog tržišta;
2. poboljšanje okvirnih uslova za interoperabilnost između IKT proizvoda i usluga;
3. unapređivanje pouzdanosti i bezbednosti interneta;
4. garantovanje mnogo bržeg pristupa internetu;
5. podsticanje ulaganja u istraživanje i inovacije;
6. povećanje digitalne pismenosti, veština i inkluzije;
7. primena IKT radi suočavanja sa socijalnim izazovima kao što su klimatske promene, sve veći troškovi zdravstvene zaštite i starenje stanovništva. IKT takođe ima mogućnost ostvarivanja boljih javnih usluga.

http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm

Ključni ciljevi delovanja u okviru ove vodeće inicijative obuhvataju Ciljeve širokopojasnog pristupa, Jedinstveno digitalno tržište, Digitalnu inkluziju, Javne usluge, Istraživanje i inovacije, Ekonomiju niskog ugljenika. Videti Aneks 2, str. 40 u Digitalnoj agendi za Evropu:

[http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0245R\(01\):EN:NT](http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0245R(01):EN:NT)

Praćenje napretka „Digitalne agende za Evropu“ (DAE): DAE obuhvata sto jednu aktivnost. Godišnji izveštaj o napretku pokazuje stanje stvari u okviru DAE. Informacije o ostvarenom napretku u pogledu pojedinačnih aktivnosti moguće je pronaći na sledećoj veb-stranici:

http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/docs/101actionsoverviewtable.pdf

Delovanje na lokalnom nivou

Izveštavanjem o napretku digitalne agende, ovaj zadatak utvrđuje buduće izazove i podstiče delovanje i zalaganje glavnih aktera u svakoj državi članici. Oko 1900 aktera učestvovalo je u zadatku Delovanje na lokalnom nivou, koji je dragocen u smislu pokretanja prvog talasa razgovora među akterima nakon lansiranja Digitalne agende za Evropu i podsticanja angažovanja.

http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/local/index_en.htm

Instrument za povezivanje Evrope

Plan za dodelu podsticaja od pedeset milijardi evra za evropske transportne, energetske i digitalne mreže potpomoći će izgradnju puteva, železničkih pruga, energetskih mreža i cevovoda, kao i širokopojasnih mreža, doprinoseći pritom razvoju i stvarajući nova radna mesta, te olakšavajući rad i putovanje mnogim građanima i kompanijama Evropske unije. Takođe, doprineće stvaranju ekološke privrede na evropskom nivou promovisanjem čistijih vidova prevoza, brzih širokopojasnih veza i omogućiće korišćenje obnovljivih izvora energije. Finansiranje će biti potpomognuto Inicijativom projektnih obveznica u okviru Strategije Evropa 2020.

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/speechesstatements/2011/10/20111019_speeches_1_en.htm

http://ec.europa.eu/economy_finance/financial_operations/investment/europe_2020/index_en.htm

„Zelena“ digitalna povelja

Inicijativa je pokrenuta krajem 2009. godine kako bi se gradovi podstakli na smanjenje emisija ugljenika u okviru svojih informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) i izradu IKT rešenja koja vode većoj energetskej efikasnosti u oblastima građevinarstva, transporta i energetike. Budući da je u aprilu 2012. godine dvadeset šest gradova pristupilo Zelenoj digitalnoj povelji, a mnogi drugi su pokazali svoje interesovanje i opredeljenje da sarađuju s potpisnicima Zelene digitalne povelje na polju IKT i energetske efikasnosti u okviru IKT; da pokrenu pet pilot-projekata velikog obima, u svakom gradu, u roku od pet godina od potpisivanja povelje; da smanje direktne emisije ugljenika u oblasti IKT po gradu do 30% u periodu od deset godina.

http://ec.europa.eu/information_society/activities/sustainable_growth/green_digital_charter/index_en.htm

Platforma pametne specijalizacije (S3 platforma)

Cilj ove platforme jeste da pomogne svakom regionu da odredi aktivnosti visoke dodate vrednosti koje nude najbolju priliku za jačanje njegove konkurentnosti, kao i da stvori portfolio odgovarajućih političkih mera, kako bi se ostvario ovaj cilj. To podrazumeva postavljanje odgovarajuće upravljačke strukture, učešće zainteresovanih strana (aktera) i primenu praktičnih iskustava u izradi strategija pametne specijalizacije.

<http://ipts.jrc.ec.europa.eu/activities/research-and-innovation/s3platform.cfm>

Vodič za strategije istraživanja i inovacija za pametnu specijalizaciju

Osmišljen kao metodološki vodič za kreatore politika i tela, za njihovo sprovođenje, ovaj vodič daje informacije o načinu pripreme, osmišljavanja, izrade nacrti i sprovođenja jedne nacionalne/regionalne strategije istraživanja i inovacija za pametnu specijalizaciju (S3). Vodič se smatra jednim opštim usmeravajućim dokumentom pre nego sveobuhvatnim, propisujućim dokumentom, čiji razvoj će pratiti razvoj samog koncepta. Dokument će se svakako redovno unapređivati i ažurirati.

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/smart_specialisation/smart_ris3_2012.pdf?uuid=e50397e3-f2b1-4086-8608-7b86e69e8553&groupId=10157

Uvođenje e-uprave u regionu Visočina (Republika Češka)

Planiran na nacionalnom i lokalnom nivou, projekat će uvesti različite oblike e-uprave u region Visočina pomoću sredstava integrisanog operativnog programa: regionalni tehnološki centar i mrežna infrastruktura, digitalni plan za javnu upravu regiona, digitalizacija i pohranjivanje podataka, interna integracija IKT u regionu i izrada regionalnih baza podataka.

www.kr-vysocina.cz/it

Izgradnja ultrabrze širokopojasne mreže u regionu Overnja (Francuska)

Kao prvi region u Evropi koji je dostigao stoprocentnu pokrivenost širokopojasnom mrežom velike brzine, region Overnja izašao je kao pobednik u prvom krugu borbe protiv digitalnih podela. Sledeći izazov jeste upotreba digitalnog optičkog kabla u gotovo čitavom regionu, kao i ruralnim područjima kako bi svako mogao da ima koristi od povećane brzine širokopojasnog interneta.

www.auvergne-business.com/broadband

U vezi s vodećom inicijativom Digitalna agenda za Evropu, a u skladu s mišljenjem Komiteta regiona od oktobra 2011. godine, potrebno je sledeće:

- ✓ stvaranje lokalnih digitalnih agendi kojima bi se ubrzala optimalna primena IKT, organizovanom saradnjom na lokalnom, regionalnom i evropskom nivou;
- ✓ unapređivanje interoperabilnosti i e-uprave razvojem novih aplikacija kao što su e-usluge, e-učenje, e-zdravlje, e-glasanje, e-administracija usmerenih na ljude, kao i inteligentnih transportnih sistema i regionalnog modelovanja informacija u urbanizmu;
- ✓ unapređivanje jedinstvenog digitalnog tržišta kao kamena temeljca Digitalne agende za Evropu i obezbeđivanje podrške velikim pionirskim projektima koji koriste vrhunska stručna znanja na evropskom nivou i uključuju različite aktere;
- ✓ obezbediti svugde jednak i finansijski prihvatljiv širokopojasni pristup internetu i rukovoditi pilot-projektima usmerenim ka premošćavanju razlika u dostupnosti;
- ✓ razvijati zajednička rešenja za pitanja zaštite i bezbednosti podataka koja se odnose na IKT proizvode i usluge i koji su veoma značajni za obezbeđivanje poverenja javnosti u te proizvode i usluge i iskorišćavanje ponuđenih mogućnosti.

3.1.2 Unija inovacija

Cilj ove vodeće inicijative jeste da poboljša okvirne uslove i pristup finansijskim sredstvima za potrebe istraživanja i inovacija kako bi se osiguralo pretvaranje inovativnih ideja u proizvode i usluge podstiču razvoj i stvaraju nova radna mesta. To podrazumeva preusmeravanje politika istraživanja, razvoja i inovacija na glavne izazove s kojima se naše društvo danas suočava – kao što su klimatske promene, energija i efikasnost resursa, zdravlje i demografske promene i jačanje svake karike u lancu inovacija, od oblasti koje nemaju direktnu primenu (blusky research) do komercijalizacije.

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm

Praktični vodič za mogućnosti finansiranja iz sredstava Evropske unije, namenjenih istraživanju i inovacijama

Praktični vodič obuhvata kompletnu, ažuriranu sliku tri osnovna izvora finansiranja (Sedmi okvirni program za istraživanja, Okvirni program za konkurentnost i inovacije i Strukturni fondovi), kao i Evropski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Evropski fond za ribarstvo, Program celoživotnog učenja i LIFE + (Finansijski instrument za životnu sredinu)

http://cordis.europa.eu/eu-funding-guide/home_en.html

Savezi znanja

Projekat podstiče organizovane poduhvate saradnje, usmerene na postizanje rezultata, između univerziteta i kompanija, premošćujući na taj način razlike između ta dva sektora.

http://ec.europa.eu/education/higher-education/knowledge_en.htm

Na koji način Sedmi okvirni program pomaže regionima u uvođenju inovacija

Evropska komisija obezbeđuje smernice za regionalne strategije inovacija, ističući uspešne priče u okviru dva FP7 programa „Istraživački potencijal” i „Regioni znanja”, uključujući osnovne informacije o 204 projekta koji su do sada finansirani. Još više projekata biće finansirano u 2012. godini i 2013. godini. Program „Regioni znanja” jača istraživački potencijal regiona Evropske unije.

http://ec.europa.eu/research/regions/index_en.cfm

Regionalni odbor za inovacije Krita – PSKK (Grčka)

Ustanovljen je kao savetodavno telo regionalnih vlasti koje predlaže i koordinira mere za unapređivanje inovacija i jačanje konkurentnosti. Regionalni odbor za inovacije Krita predstavlja ekspertsku organizaciju (think tank) regiona koja se bavi pitanjem na koji način stvoriti snažnu ekonomiju znanja koja se stalno razvija i koja je zasnovana na tehnološkim inovacijama. Njen cilj jeste unapređivanje kvaliteta života stanovništva Krita i unapređivanje održivog razvoja, uvažavajući životnu sredinu i lokalnu kulturu u skladu sa Strategijom Evropa 2020.

http://www.tehnopol.ee/UserFiles/dokumendid/Baltic%20Dynamics%202011/innovation%20support%20session/4_Artemis%20Saitakis.pdf

Organizacija Barcelona Activa, Grad Barcelona (Španija)

Organizacija Barcelona Activa predstavlja jedinstvenu referentnu tačku koja pomaže preduzetnicima i promoviše preduzetništvo u ovom regionu. Njene glavne aktivnosti obuhvataju edukaciju, obuku, te organizaciju događaja namenjenih boljem povezivanju privrednih subjekata i pružanju podrške u vezi sa inovacijama – uključujući praktične savete iz oblasti IT-a, u okviru njenog modernog tehnološkog parka.

www.barcelonactiva.cat

Grupisanje specifičnih naučnih tema: Clean Tech, Medical Delta, Grad Delft (Holandija)

Ovaj projekat objedinjuje specifična naučna uporišta značajna za univerzitete, istraživačke institute i lokalne i regionalne vlasti u Delftu, Rotterdamu, Lajdenu i Hagu. Ove mere planiraju se i sprovode u partnerstvu između opština, pokrajina, univerziteta, istraživačkih instituta, medicinskih centara i različitih privatnih kompanija.

www.delft.nl/delften/Business/City_of_Innovation

U vezi s vodećom inicijativom „Unija inovacija”, a u skladu s mišljenjem Komiteta regiona od oktobra 2011. godine, potrebno je sledeće:

- ✓ razvoj partnerstava koja će delovati u vidu platformi za uvećanje baze znanja regionalnih donosilaca odluka i promovisanje društvenih inovacija;
- ✓ uspostavljanje Platforme pametne specijalizacije kao podrške i podsticaja regionima u usvajanju strategija, koje kao prioritet ističu konkurentne prednosti i potencijalnu saradnju s drugim regionima;
- ✓ obezbeđivanje podrške saradnji između privrede i akademske zajednice stvaranjem Saveza znanja, stavljajući poseban naglasak na premošćavanje razlika u inovativnim veštinama;
- ✓ jačanje naučne baze za kreiranje politika posredstvom Evropskog foruma o naprednim aktivnostima (European Forum on Forward Looking Activities) koji obuhvata lokalne i regionalne vlasti i druge javne i privatne aktere, kako bi se unapredila baza činjenica radi kreiranja odgovarajućih politika;
- ✓ razvoj platformi za inovacije, kao i jačanje aktivnosti trougla znanja (sinergija između istraživačkih, obrazovnih i inovativnih aktivnosti);
- ✓ popunjavanje organizacionih praznina između evropskih lokalnih i regionalnih tela putem projekata partnerstva i saradnje, koji vode ka Uniji inovacija, okrenuti su ka budućnosti, dugotrajni su i podstiču strukturno i organizaciono manja tela na udruživanje prilikom primene specijalizovanih veština na jedan stabilan i strukturiran način.

Videti dokument Mišljenja na vašem jeziku na: <https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cdre\ecos-v\dossiers\ecos-v-015>

3.1.3 Mladi u pokretu

- Cilj ove vodeće inicijative jeste unapređivanje rezultata obrazovnih sistema i olakšavanje pristupa tržištu rada mladim ljudima;
- pomažući studentima i polaznicima obuka da studiraju u inostranstvu;

- omogućavajući bolje osposobljavanje mladih za tržište rada;
- unapređujući rezultate rada/prilučnost evropskih univerziteta na međunarodnom nivou;
- poboljšavajući stepen obrazovanja i usavršavanja (akademski izuzetnost, jednake mogućnosti).

<http://europa.eu/youthonthemove>

Program celoživotnog učenja: jednake mogućnosti za obrazovanje i usavršavanje

Ovaj program omogućuje ljudima svih starosnih dobi da učestvuju u podsticanju iskustva učenja finansirajući niz mera koje obuhvataju razmene, studentske posete i aktivnosti međusobnog povezivanja. Program nije namenjen samo pojedinačnim studentima i učenicima, već i nastavnicima i sastoji se od četiri potprograma: Comenius – za škole; Erasmus – za visoko obrazovanje; Leonardo da Vinci – za strukovno obrazovanje/usavršavanje; Grundtvig – za obrazovanje odraslih. Evropska unija je opredelila gotovo trinaest milijardi evra za potrebe celoživotnog učenja i razmene na svetskom nivou za period 2007–2013. godine.

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/index_en.htm

Meni interesantne informacije: Mogućnosti koje nudi Evropska unija u oblasti obrazovanja, kulture i mladih.

Brošura daje kratke informacije o nekim programima koji obuhvataju obrazovanje, usavršavanje, kulturu, istraživanje i mlade.

http://ec.europa.eu/education/pub/pdf/general/what_en.pdf

Izveštaji o ostvarenom napretku u oblasti obrazovanja i obuke

Svake dve godine, Evropska komisija i ministri obrazovanja iz zemalja članica Evropske unije izdaju zajednički izveštaj o opštoj situaciji na nivou Evropske unije u oblasti obrazovanja i usavršavanja i ocenjuju ostvareni napredak u dostizanju zajedničkih ciljeva Evropske unije. Koristeći podatke godišnjih izveštaja Komisije o ostvarenom napretku, predlaže se niz ključnih mera i preporuka za buduće pristupe.

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/progress-reports_en.htm

Strategije za poboljšanje učešća i podizanje svesti o značaju obrazovanja odraslih

Ovaj vodič daje detaljne informacije o ulozima zainteresovanih strana u obrazovanju odraslih, šestnaest detaljnih studija slučaja o aktivnostima koje su odabrane s ciljem podizanja svesti o značaju obrazovanja odraslih i listi aktivnosti koje različiti akteri mogu dalje nadograditi i sprovesti u oblasti obrazovanja odraslih.

http://ec.europa.eu/education/more-information/doc/2012/adult_en.pdf

Za najbolje prakse u oblasti obrazovanja i usavršavanja mladih, kulture, višeznačnosti, građanstva, kreativnosti i inovativnosti, poseti:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/valorisation/best-practice_en.htm#Education

E-povezivanje (eTwinning)

On-lajn zajednica škola u Evropi, u okviru koje se nastavnici mogu prijaviti i koristiti on-lajn instrumente za e-povezivanje (portal i desktop) kako bi se međusobno pronašli, virtuelno sastali, razmenili ideje i primere najbolje prakse, povezali u grupe, te kako bi zajedno učili u okviru manifestacija namenjenih učenju i angažovali se na on-lajn projektima.

www.etwinning.net/

Forarlberg „Akumulacija mogućnosti“ (Austrija): zapošljavanje mladih, ljudi sa imigracionim statusom i niskokvalifikovanih radnika, Pokrajina Forarlberg

Sistem pružanja savetodavnih usluga i podrške na državnom nivou obezbeđuje individualnu podršku za mlade ljude ispod dvadeset godina koji se nalaze na prelazu između završavanja škole i pronalaženja zaposlenja. Pomaže mladim ljudima koji završavaju sistem obaveznog obrazovanja, a napuštaju srednjoškolski, tercijarni ili univerzitetski nivo obrazovanja u pronalaženju odgovarajućih kurseva obuke ili dobijanju kvalifikacija.

<http://www.vorarlberg.at/>

U vezi s vodećom inicijativom „Mladi u pokretu“, a u skladu s mišljenjem Komiteta regiona od oktobra 2011. godine, potrebno je sledeće:

- ✓ usmeravanje na ključne kompetencije neophodne za društvo znanja, kao što su učenje radi učenja, jezik i kultura, preduzetničke i inovativne veštine, veštine rada s drugim ljudima i sposobnost da se potpuno iskoriste potencijali IKT;
- ✓ povezivanje formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja i usavršavanja s potrebama tržišta rada kako bi se poboljšala zapošljivost mladih, oslobodili njihovi potencijali i kako bi im se omogućio razvoj i na ličnom i na profesionalnom nivou;
- ✓ stvaranje mogućnosti za mobilnost što većeg broja mladih, bez obzira na njihovo prethodno iskustvo, ekonomsku situaciju ili geografski položaj;
- ✓ dalji razvoj evropskih instrumenata i alati kojima bi se olakšala i podstakla mobilnost u učenju, u svim segmentima obrazovnog sistema;
- ✓ obezbeđivanje podrške inkluziji Europass biografije (evropska forma CV-ja) u budućem „Evropskom pasošu veština“, kako bi se unapredila mobilnost;
- ✓ usvajanje inicijativa saradnje između državnih vlasti koje tragaju za najboljim rešenjima da bi se studenti efikasno pripremili za odgovornosti koje nosi život odraslih, razvijajući bližu saradnju između institucija za strukovno osposobljavanje, poslodavaca i univerziteta s ciljem ostvarivanja optimalnog napretka u obrazovanju u oblasti strukovnog obrazovanja, uključujući poslodavce prilikom utvrđivanja obrazovnih problema i pronalaženja odgovarajućih rešenja za te probleme;
- ✓ isticanje da se temelji dobrog zdravlja i mobilnosti postavljaju u ranim godinama života, čime se obezbeđuju uslovi za dobar kvalitet života.

Videti dokument Mišljenja na vašem jeziku na sledećem veb-sajtu:

<https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cd\ecos-v\dossiers\ecos-v-015>

3.2 Održivi rast

Šta je održivi rast?

Cilj održivog rasta kao prioriteta jesu naponi da Evropa postane jedna od „najzelenijih“ ekonomija u svetu, kao i da postane konkurentnija privreda s niskom stopom emisije koja ima efikasno i održivo upravljanje resursima.

Održivi rast, takođe, podrazumeva zaštitu životne sredine, smanjenje emisija i sprečavanje gubitaka u biodiverzitetu. Ovo obuhvata i pomoć potrošačima u donošenju odluka zasnovanih na dobrim informacijama, korišćenju vođstva Evrope u oblasti razvoja zelenih tehnologija i proizvodnih metoda, te uvođenju efikasnih pametnih električnih mreža, korišćenju mreža na nivou Evropske unije kako bi se pružila dodatna konkurentna prednost našim kompanijama (pogotovo kompanijama koje se bave proizvodnjom). Unapređivanje poslovnog okruženja, pogotovo kada je u pitanju MSP i pomoć potrošačima u donošenju odluka zasnovanih na dobrim informacijama jednako su važni.

Ciljevi Evropske unije i oblasti održivog rasta

1. Smanjivanje emisije gasova staklene bašte za 20% do 2020. godine, u poređenju s nivoima izmerenim 1990. godine. Evropska unija je spremna da ide dalje i da smanji emisiju za 30% ukoliko druge razvijene zemlje preuzmu sličnu obavezu, a zemlje u razvoju daju svoj doprinos u skladu sa svojim mogućnostima, u okviru sveobuhvatnog globalnog sporazuma.
2. Povećavanje udela obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji energije do 20%.
3. Stremljenje ka povećanju energetske efikasnosti od 20%.

Čitaoci mogu pronaći sve ciljeve na nivou Evropske unije kao i u sopstvenim zemljama, na sledećoj internet-adresi:

http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/index_en.htm http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_en.pdf

Ovi ciljevi su preoblikovani u dve vodeće inicijative kako bi se pospešio održivi rast: Resursno efikasna Evropa i Industrijska politika za eru globalizacije.

3.2.1 Resursno efikasna Evropa

Cilj ove vodeće inicijative jeste da podrži promenu ka resursno efikasnoj niskoemisionoj privredi, koja nudi mogućnosti za održivi rast. U skladu s Mapom za resursno efikasnu Evropu Evropske komisije, Resursno efikasna Evropa daje viziju strukturalnih i tehnoloških promena do kojih mora doći do 2015. godine s posebnim prekretnicama koje se moraju postići do 2020. godine. Te prekretnice ilustruju ono što je neophodno Evropi da bi bila na dobrom pravcu ka resursnoj efikasnosti i održivom rastu.

<http://ec.europa.eu/resource-efficient-europe/>

EU Strategija održivog razvoja (EU SDS)

EU SDS predstavlja jednu koherentnu strategiju o tome kako da Evropska unija što efikasnije ispuni svoju dugoročnu obavezu prema suočavanju sa izazovima održivog razvoja. Ova strategija prepoznaje potrebu da se postepeno promene naši trenutni obrasci neodržive potrošnje i proizvodnje.

<http://ec.europa.eu/environment/eussd/>

Prostorno planiranje i upravljanje upotrebom zemljišta

Prostorno planiranje, uključujući i smernice za prostorno planiranje, odluke o zoniranju zemljišta radi razvoja i odluke o načinu korišćenja zemljišta, igraju značajnu ulogu u okretanju i usmeravanju društva prema obrascima upotrebe zemljišta. Takve odluke i prakse imaju jasan medijum i dugoročni uticaj. Odluke o prostornom planiranju najčešće se ne donose na nacionalnom nivou.

Kako bi se umanjio negativni uticaj u kratkom, srednjem i dužem roku, javna tela moraju da imaju u vidu društvene i ekološke aspekte kada je reč o prostornom planiranju i odlukama o upravljanju zemljištem, pored privrednog aspekta. Specifični primeri značaja i uticaja praksi u ovoj oblasti jesu sledeći:

- odobravanje planova za velike urbane projekte ponovnog razvoja (komercijalna imovina i privatno stanovanje) koji nemaju veze s javnim transportom imaće negativan uticaj u smislu socijalne inkluzije i održive urbane mobilnosti;
- određivanje zemljišta koje se nalazi na prirodnim plavnim ravnicama za komercijalni ili stambeni razvoj u zamenu za kratkoročni profit, može dovesti do neodrživih rešenja koja možda neće biti pokrivena osiguranjem protiv prirodnih rizika.

Commission Climate Change Adaptation White Paper 2009 http://ec.europa.eu/clima/sites/change/documents/index_en.htm
Adaptation Portal: http://ec.europa.eu/clima/sites/change/index_en.htm

European Spatial development perspectives (1999) http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/pdf/sum_en.pdf

Savez gradonačelnika

Da li želite da obavezete Vaš grad da postigne ciljeve Evropske unije u pogledu smanjenja emisije ugljen-dioksida za 20% do 2020. godine? Pridružite se Savezu gradonačelnika.

Savez gradonačelnika je vodeći evropski pokret s više od 3.900 potpisnica, koji ima podršku Komiteta regiona i obuhvata lokalne i regionalne vlasti koje su se dobrovoljno obavezale da će povećati svoju energetska efikasnost i upotrebu obnovljivih izvora energije. Cilj potpisnica ovog saveza jeste da dostignu ciljeve Evropske unije u pogledu smanjivanja emisije ugljen-dioksida do 2020. godine, i da ih premaše.

www.eumayors.eu

Akcioni plan za održivu energiju iz Porta (SEAP-P), Grad Porto (Portugalija)

Potpisivanjem sporazuma Saveta gradonačelnika 2009. godine, cilj Grada Porta jeste da postane energetska efikasan grad i da smanji zavisnost od većine intenzivnih fosilnih goriva, da smanji emisiju ugljen-dioksida u gradu za 45%, da poveća upotrebu obnovljivih energija i da promoviše energetska efikasnost.

www.eumayors.eu/about/signatories_en.html?city_id=301

Ostrvo posvećeno održivoj energiji

ISLE-PACT projekat posvećen je razvijanju akcionih planova za lokalnu održivu energiju radi dostizanja i prelaženja ciljeva održivosti EU 20/20/20 za 2020. godinu. Projekat vode Spoljni Hebridi iz Škotske i sufinansira se iz fondova Evropske komisije, odnosno Generalnog direktorata za energiju.

www.europeanislands.net

ELENA – Evropska lokalna energetska pomoć

Kako bi se olakšala mobilizacija fondova za investicije u održivu energiju na lokalnom nivou, Evropska komisija i Evropska investiciona banka uspostavile su Evropsku lokalnu energetska pomoć koja se finansira putem programa Intelligent Energy-Europe. Podrška ELENA obuhvata deo troškova tehničke podrške koja je neophodna za pripremu, sprovođenje i finansiranje investicionih programa, poput studija izvodljivosti i studija tržišta, strukturiranja programa, biznis-planova, energetske revizije, priprema za tenderske procedure – ukratko – sve što je neophodno kako bi se projekti u oblasti održive energije gradova i regiona pripremili da ih EIB finansira.

http://www.eib.org/products/technical_assistance/elena/index.htm

Istanbulski konsenzus o vodi (IWC)

IWC je globalni sporazum koji dobrovoljno potpisuju lokalne i regionalne vlasti koje žele da prilagode svoju vodnu infrastrukturu i usluge predstojećim izazovima s kojima se sve češće suočavaju, poput klimatskih promena, brzog urbanog razvoja, trošenja i zagađivanja vodenih resursa ili sve starije infrastrukture. Potpisivanjem dokumenta, lokalne i regionalne vlasti obavezuju se da će pripremiti akcione planove i razviti ciljeve i povezane pokazatelje kako bi se pratio napredak ka ovim ciljevima. Faze sprovođenja podržavaju mnogi gradovi šampioni koji deluju kao pokretači i vodiči za implementaciju, kada su u pitanju pojedini izazovi – dokumentacija u vezi s IWC-om i spisak potpisnika nalazi se na sledećoj veb-stanici:

www.istanbulwaterconsensus.org

Program LIFE

Program LIFE vodeći je finansijski instrument Evropske unije kada je u pitanju životna sredina. Glavni cilj ovog programa jeste da doprinese implementaciji, osavremenjavanju i razvoju ekološke politike i zakonodavstva Evropske unije, sufinansiranjem pilot-projekata ili demonstracionih projekata s dodatnom vrednošću Evropske unije.

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm>

PURE – Od tretirane otpadne vode do alternativnih izvora vode u semiaridnim regionima (Grčka)

PURE je demonstracioni projekat koji finansira Evropska komisija, kao deo Life + programa ekološke politike i upravljanja. Cilj ovog projekta jeste unapređivanje tretirane otpadne vode u alternativne izvore vode u semiaridnim regionima.

www.pure-hersonissos.gr/

Kvalitet života u evropskim gradovima

Ovaj izveštaj otkriva svu složenost problema današnje urbane Evrope, ponovo ističe globalna pitanja i definiše viziju za napredak ka održivijoj, bolje dizajniranoj urbanoj budućnosti.

www.eea.europa.eu/publications/quality-of-life-in-Europes-cities-and-towns

Najbolje prakse u urbanom održivom razvoju možete naći na veb-sajtu:

<http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/about-the-award/policy-guidance/best-practice-publications/index.html>

URBACT

Evropski program za razmenu i učenje kojim se promoviše održivi urbani razvoj, omogućava gradovima da rade zajedno kako bi razvili praktična rešenja integrisanjem privrednih, socijalnih i ekoloških dimenzija, da dele dobre prakse i uče od profesionalaca o urbanoj politici Evropske unije.

<http://urbact.eu>

CASH – Gradovi u akciji za održivo stanovanje

Cilj projekta CASH jeste promovisanje novih rešenja i novih politika za održivo renoviranje socijalnih i finansijski dostupnih stambenih jedinica u Evropskoj uniji.

<http://urbact.eu/en/projects/low-carbon-urban-environments/cash/our-project/>

Inteligentna energija – Evropa: ka održivoj budućnosti (IEE)

Ovaj program daje podstrek čistim i održivim rešenjima, podržavajući njihovu upotrebu i diseminaciju kao i panevropsku razmenu stručnog znanja i veština. Finansiranje je namenjeno kreativnim projektima koji ove ideje sprovode u praksu.

http://ec.europa.eu/eaci/iee_en.htm

Za više informacija o energetske efikasnosti ili obnovljivim izvorima energije, pretražite bazu podataka IEE i pronađite detalje o petsto ili više projekata koji su bili finansirani u sklopu programa.

www.eaci-projects.eu/iee/page/Page.jsp

JESSICA je inicijativa koju su razvile Evropska komisija i Evropska investiciona banka u saradnji s Razvojnomo bankom Saveta Evrope (CEB). U okviru nove procedure, trima zemljama članicama data je mogućnost korišćenja nekih bespovratnih sredstava Evropske unije, takozvanih Strukturnih fondova, kako bi se vratile investicije u projekte koji formiraju deo integrisanog plana za održivi urbani razvoj. Ove investicije, koje mogu biti u vidu kapitala, zajmova i garancija, usmeravaju se na projekte putem fondova za urbani razvoj, te, ukoliko je neophodno – putem holding-fondova.

http://www.eib.org/products/technical_assistance/jessica/index.htm

Novi putevi ka zelenom horizontu: Marko Polo

Marko Polo je program Evropske unije za finansiranje projekata koji pomeraju teretni transport s puteva na more, železnicu i unutrašnje plovne puteve. Marko Polo pomaže u smanjivanju troškova transporta u korist životne sredine, privrede i društva.

<http://ec.europa.eu/transport/marcopolo>.

CIVITAS Inicijativa

Osnovni cilj CIVITAS Inicijative („Grad–Vitalnost–Održivost” ili „Čistiji i bolji saobraćaj u gradovima”) jeste da pomogne gradovima pri uvođenju ambicioznih transportnih mera i politika za održivu urbanu mobilnost.

www.civitas-initiative.org

CIVITAS MIMOSA, Bolonja (Italija)

Zahvaljujući projektu CIVITAS MIMOSA, Bolonja je postala pilot-lokacija za nove aktivnosti, kako bi se pomoglo gradu da unapredi svoj urbani saobraćaj. Ovaj projekat je dobio CIVITAS nagradu za tehničku inovaciju za 2010. godinu, za inteligentni transportni sistem koji u sebi objedinjuje nadzor saobraćaja i sprovođenje pravila.

www.civitas.eu/index.php?id=66&sel_menu=35&city_id=92

Referentni okvir za održive gradove u Evropi

Referentni okvir za održive gradove u Evropi predstavlja on-lajn skup instrumenata za pomoć akterima urbanog upravljanja i razvoja u unapređivanju održivosti, koji nudi višenamenske instrumente za donošenje odluka i komunikaciju, radi promovisanja održivog urbanog razvoja.

www.rfsustainablecities.eu/

Potrošački program

Cilj Potrošačkog programa 2007–2013. godine, kao finansijskog okvira za potrošačku politiku sa ukupnim fondom od 156.700.000 evra, jeste da obezbedi visok nivo zaštite potrošača, bolje savetovanje i bolje prezentovanje interesa potrošača i efikasnu primenu propisa o zaštiti potrošača.

<http://ec.europa.eu/eahc/consumers/index.html>

Zdrav ekološki život u Zagrebu i Mariboru (Hrvatska i Slovenija)

Projekat Zdrav ekološki život u Zagrebu i Mariboru, koji finansira program Zdravlje, promoviše zdrav način života u četiri osnovne škole u urbanim sredinama u Zagrebu (Hrvatska) i Mariboru (Slovenija), kreirajući inovativan program za unapređivanje zdravlja. Deca vode računa o životinjama i bave se organskim vrtlarstvom putem različitih praktičnih radionica.

www.healthy-eco-life.com/pages/projekt1E.html

Generation Awake

Evropska komisija pokrenula je panevropsku kampanju o efikasnosti resursa „Generation Awake. Vaši izbori menjaju stvari“, kako bi se podigla svest o potrebi mudre upotrebe prirodnih resursa i podstakli građani da razmišljaju o uticaju njihove kupovine na planetu.

www.generationawake.eu

Integrirano upravljanje priobalnim zonama (ICZM):

Cilj ICZM-a jeste da podrži održivu i efikasnu upotrebu prirodnih, socioekonomskih i kulturnih resursa u priobalnim oblastima, integrisanim upravljanjem svim političkim procesima koji deluju na priobalnu zonu, putem više sektora.

Evropska komisija je ustanovila Ourcoast (<http://ec.europa.eu/ourcoast/index.cfm?menuID=3>), internet-platformu s bazom podataka od 350 konkretnih ICZM slučajeva.

<http://ec.europa.eu/environment/iczm/home.htm>

Više informacija o aktivnostima Evropske unije u oblasti održivog rasta, možete pronaći na sledećim internet-adresama:

- Zagađenost vazduha <http://ec.europa.eu/environment/air/index.htm>
- Buka: <http://ec.europa.eu/environment/noise/>
- Čist urbani saobraćaj: http://ec.europa.eu/transport/clean/index_en.htm
- Evropska energetska strategija: http://ec.europa.eu/energy/index_en.htm
- Zelene javne nabavke: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/index.htm>
- Istraživanja o pitanjima održivosti: http://ec.europa.eu/research/environment/index_en.cfm?pg=cultural
- Održiva izgradnja: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/lead-market-initiative/sustainable-construction/>

Kada je u pitanju vodeća inicijativa „Resursno efikasna Evropa“, mišljenjem Komiteta regiona od oktobra 2011. godine, ustanovljeno je da je potrebno sledeće:

- ✓ motivisanje proizvođača i potrošača za usvajanje klimatski prirodnog i resursno efikasnog ponašanja;
- ✓ poboljšavanje upravljanja klimatskim promenama – lokalne i regionalne vlasti moraju biti uključene – kao ključni igrači – u borbu protiv klimatskih promena i njihovog ublažavanja, kao i u promovisanje održivijih izvora resursa;
- ✓ usvajanje lokalnih ili regionalnih klimatskih i energetske strategije koje predviđaju „zelenije“ nabavke za javne budžete, uključujući i projekte koji se finansiraju iz sredstava zemalja članica i Evropske unije;
- ✓ korišćenje mîpî i akcionih paktova za mobilisanje političke podrške i promovisanje investicija u klimatski podesnoj infrastrukturi, kao i za obnavljanja energetske sistema i javnih usluga u oblasti životne sredine.

Pogledajte tekst Mišljenja na vašem jeziku na veb-sajtu: <https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cdrecom-v\dossiers\ecos-v-015>

3.2.2 Industrijska politika za eru globalizacije

Vodeća inicijativa uspostavlja strategiju kojoj je cilj pospešivanje rasta i poslova, održavanjem i podržavanjem jake, diversifikovane i konkurentne industrijske baze u Evropi, nudeći dobro plaćene poslove i oslanjajući se manje na fosilna goriva.

<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/industrial-policy/>

Kreiranje jake, diversifikovane i konkurentne industrijske baze Evropske unije, zahteva zajedničko primenjivanje politika putem vodećih inicijativa koje su razvijene u skladu sa Strategijom Evropa 2020 i strategijama poput one u vezi sa aktom Evropske unije o jedinstvenom tržištu.

http://ec.europa.eu/internal_market/smact/index_en.htm

Akt o malim preduzećima za Evropu (SBA)

SBA je pokrenut 2008. godine da bi se poboljšalo poslovno okruženje za MSP i promovisala njihova konkurentnost. U februaru 2011. godine pregled SBA usvojen je sa ciljem da se vodi evidencija o postignutom napretku i da se predlože nove aktivnosti u skladu s prioritetima Strategije Evropa 2020 za suočavanje sa izazovima s kojim se susreće MSP.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/index_en.htm

Baza podataka dobrih praksi SBA nudi skup od više od osamsto dobrih primera aktivnosti javnih tela u unapređivanju poslovnih okruženja MSP-a.

<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/bestpractices/database/SBA/index.cfm?fuseaction=welcome.detail>

Izveštaj o radu MSP-a jedan je od glavnih alata koji koristi Evropska komisija, sa svrhom praćenja i procene rada država članica u sprovođenju Akta o malim preduzećima. U okviru ovog izveštaja nalaze se godišnji izveštaj, specifične studije i detaljan spisak podataka zemalja u vezi sa SBA.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm

Evropski preduzetnički region (EER)

EER je šema koju je razvio Komitet regiona koji jednom godišnje nagradi do tri regiona Evropske unije s najboljim političkim vizijama za pospešivanje njihovog preduzetničkog okruženja. Ova titula odaje počast regionima koji gledaju u budućnost, bez obzira na njihovo bogatstvo, veličinu ili mogućnosti.

Jedan od osnovnih principa EER jeste pomoć regionima u doprinosu sprovođenju Akta o malim preduzećima za Evropu.

<http://cor.europa.eu/en/takepart/eer/Pages/eer.aspx>

Titula Evropski preduzetnički region za 2013. godinu

Francuski region Nord Pa de Kale posebno se istakao svojim sveobuhvatnim regionalnim programima za inovaciju, postavljajući jasne ciljeve, pokazujući jaku saradnju između zainteresovanih strana, ističući istovremeno neupitnu obavezu sprovođenja Akta o malim preduzećima za Evropu (SBA), te pokazujući kako titula EER može dodatno doprineti vrednostima regionalne politike. Prijava koju je podnela Južna Danska predstavlja detaljnu analizu slabosti preduzetništva i oblasti u kojima ima mogućnosti za napredovanje, kao i dobar akcioni plan koji je zasnovan na tri veće teme i jasno identifikovanim oblastima poslovne izuzetnosti, na kraju i konkretan projekat za EER 2013: jednošalterski sistem za preduzetnike. Austrijska savezna pokrajina Štajerska je predstavila obimnu opštu strategiju u okviru ciljeva strategije Evropa 2020, s jakom socijalnom dimenzijom, specifičnim merama za migrante, obavezom za kreiranje specijalizovane strategije i jakim fokusom na javno-privatna partnerstva. Štaviše, Štajerska je predložila konkretne ideje o tome kako da se neguje saradnja između EER regiona. Od samog početka, titula EER je dodeljena sledećim regionima: Saveznoj pokrajini Brandenburg (Nemačka), Okrugu Keri (Irska) i regionu Mursiji (Španija) u 2011. godini, Kataloniji (Španija), okrugu Helsinki-Nova Zemlja (Finska) i Trnavskom samoupravnom okrugu (Slovačka) za 2012. godinu.

<http://cor.europa.eu/en/takepart/eer/Pages/eer.aspx>

Evropski portal malih preduzeća sakuplja podatke koje pruža Evropska unija o MSP-u ili za MSP, obuhvatajući sve – od praktičnih saveta do pitanja politika, od lokalnih kancelarija do veza za umrežavanje http://ec.europa.eu/small-business/index_en.htm

E-fabrika (ŠVEDSKA)

Ovaj projekat uveo je više kreativnih i inovativnih rešenja da bi se podstaklo preduzetništvo i stvorila radna mesta u ruralnom okrugu Upsala. Kao rezultat, stvoreno je 39 novih kompanija i 179 radnih mesta, dok su se prosečni prihodi, samo u opštini Habo, povećali za 30%. Žene preduzetnice činile su 53% svih učesnika.

www.regionuppsala.se

Pružanjem integrisanih visokokvalitetnih usluga preduzetnicima, ova mreža savetuje MSP u vezi sa zakonodavstvom i programima Evropske unije i pomaže im u definisanju mogućnosti finansiranja. Može se pozvati na ekspertizu blizu tri hiljade članova osoblja u šeststo regionalnih partnerskih organizacija koje pomažu MSP-u da nađe poslovne i tehničke partnere i savetuju ih kako da obezbede neophodno finansiranje ili finansiranje fondova Zajednice.

www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm

Mreža izaslanika MSP-a

Ova mreža koordinira, procenjuje i izveštava sprovođenje SBA (vidi gore) na nivou Evropske unije, na nacionalnom nivou, i gde je primenjivo, regionalnom nivou. Mreža obuhvata nacionalne izaslanike za MSP, koje nominuje svaka zemlja članica, kao i evropskog izaslanika za MSP.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/sme-envoy/index_en.htm

Brošura „Velike misli za mala preduzeća – šta Evropska unija radi za mala preduzeća?“ (Thinking Big for Small Businesses – What the EU does for SME) pruža podatke o ključnim politikama i merama Evropske unije za podršku MSP-u. http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5256

Vodič „Programi podrške Evropske unije MSP-u“ pruža pregled glavnih evropskih mogućnosti finansiranja koje su dostupne MSP-u. http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5778

Okrviri program za konkurentnost i inovacije – CIP

Okrviri program za konkurentnost i inovacije (CIP) 2007–2013. godine podržava aktivnosti na inovacijama (uključujući i ekoinovacije), pruža bolji pristup finansijama i obavlja usluge poslovne podrške u regionima, putem Programa za preduzetništvo i inovacije (EIP). Blizu 99% MSP-a koji dobija finansiranje iz CIP-a jesu mikropreduzeća ili mala preduzeća. Svako preduzeće sa zagarantovanom pozajmicom stvara u proseku 1,2 radna mesta.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/cip-financial-instruments/index_en.htm

Više podataka o strukturnim fondovima i MSP-u možete naći na veb-sajtu: http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/business/index_en.cfm

Grenzoffensive – prekogranična inicijativa za MSP (Austrija, Republika Češka i Nemačka)

Cilj projekta jeste smanjivanje administracije s kojom se suočava MSP koji želi da proširi svoje aktivnosti preko granice u susedne regione: Gornju Austriju, Južnočeški kraj i Bavarsku. Ovaj projekat fokusirao se na olakšavanje pružanja prekograničnih usluga, pogotovo prilikom plasiranja radnika.

www.grenzoffensive.org

MSP inicijativa Austrijskog fonda za klimu i energiju (Austrija)

Kao deo inicijative Austrijskog fonda za klimu i energiju za povećanje energetske efikasnosti u MSP-u, ovaj strukturiran nacionalni sistem podsticaja pomaže u obezbeđivanju savetodavnih usluga firmama u oblasti zaštite životne sredine, kao i sprovođenju preporučenih ekonomskih mera. Firme dobijaju „čekove energetske efikasnosti“, što im omogućava da dobiju kvalifikovan, nezavisan savet o energetske efikasnosti.

www.klimafonds.gv.at

Revitalizacija proizvodnje tradicionalnih tipova sira putem modernih tehnologija (Grčka)

Pravljenje sira je bilo zaboravljena delatnost na Egejskom ostrvu los sve do donošenja odluke o izgradnji fabrike za proizvodnju kvalitetnog tradicionalnog sira – 2007. godine. Revitalizacija proizvodnje tradicionalnih tipova sira putem modernih tehnologija pomogla je da četrdeset poljoprivrednih porodica i preduzetnika u oblasti turizma dobije dodatne prihode od prodaje kvalitetnih mlečnih proizvoda. Ovaj projekat je nominovan za Evropsku nagradu za preduzetništvo za 2010. godinu u kategoriji: Unapređivanje poslovnog okruženja.

www.ios.gr

Zajednički evropski resursi za mala i srednja preduzeća – JEREMIE

JEREMIE inicijativa je razvijena u saradnji sa Evropskom komisijom i pruža zemljama članicama, putem njihovih nacionalnih ili regionalnih upravnih tela, mogućnost korišćenja dela strukturnih fondova Evropske unije za finansiranje MSP-a pomoću kapitala, kredita ili garancija putem revolving holding fonda, koji deluje kao krovni fond.

http://www.eif.org/what_we_do/jeremie/index.htm

Ekoinovacije: gde se poslovanje susreće sa životnom sredinom

Inicijativa doprinosi sprovođenju Akcionog plana za ekološke tehnologije čiji cilj je podsticanje korišćenja ekoloških tehnologija ojačavanjem privrednog rasta i konkurentnosti. Prioritet imaju projekti koje predstavljaju male firme. Finansiranje je dostupno u vidu bespovratnih sredstava. Informacije o aktivnostima s pozivima za predaju predloga projekata, dostupne su na veb-sajtu glavnih tema poziva.

http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/index_en.htm

Ekobionet – industrijska primena biorazgradive i razgradive ambalažne mreže za poljoprivredne i morske proizvode, u Nemačkoj, Belgiji i Španiji.

Projektom upravlja AIMPLAS i finansira je Eco-Innovation inicijativa. Njen primarni cilj jeste industrijalizacija procesa i tehnologija za proizvodnju različitih vrsta biorazgradivih/razgradivih mreža. Četiri kompanije u Nemačkoj, Belgiji i Španiji radile su zajedno sa organizacijom AIMPLAS na implementaciji novih materijala da bi se razvile mreže biorazgradivih i razgradivih ambalaža.

http://eaci-projects.eu/eco/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=1969

Šema ekološkog upravljanja i revizije Evropske unije (EMAS) jeste alat za kompanije i organizacije za procenu, izveštavanje i unapređivanje njihovih ekoloških performansi. Ukoliko MSP odluči da poboljša svoje ekološke performanse, lokalne vlasti mogu obezbediti subvencije i izuzeće od nekih zakonskih obaveza.

http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

Klub EMAS (Španija) spaja organizacije iz svih poslovnih sektora kako bi se poboljšalo razumevanje i prepoznavanje EMAS sistema za ekološko upravljanje u Kataloniji.

http://ec.europa.eu/environment/sme/cases/clubemas_en.htm

EcoBusinessPlan projekat, Beč (Austrija) promoviše održivost u malim i velikim preduzećima, u više sektora, praksom efikasnog i štedljivog upravljanja. Preduzećima se pružaju konsultantske usluge kao pomoć u implementaciji EMAS ekoloških projekata.

http://ec.europa.eu/environment/sme/cases/ecobusinessplan_en.htm

Servis Zeleno poslovanje (Irska) nudi irskim preduzećima savete za poboljšavanje efikasnosti resursa, ograničavanjem obrazaca pogrešnog i lošeg trošenja materijala, potrošnog materijala, vode i energije.

http://ec.europa.eu/environment/sme/cases/greenbusiness_en.htm

Erasmus za mlade preduzetnike

Ovaj program razmene pruža mogućnost preduzetnicima koji žele da pokrenu svoj biznis ili su ga nedavno pokrenuli, da uče od iskusnih vlasnika malih preduzeća u drugim zemljama Evropske unije. Njihov boravak delom finansira Evropska unija.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/erasmus-entrepreneurs/index_en.htm

Da li tražite mogućnosti finansiranja?

Većina različitih ugovora i bespovratnih sredstava redovno postaju dostupni kompanijama i organizacijama koje žele da sarađuju s Generalnim direktoratom za preduzetništvo i industriju ili koje žele da konkurišu za finansiranje. Generalni direktorat za preduzetništvo i industriju organizuje tendere u okviru ugovora o javnim nabavkama i pruža organizacijama mogućnost da dobiju bespovratna sredstva, pozivom za predaju predloga projekata.

http://ec.europa.eu/enterprise/contracts-grants/index_en.htm

U skladu s vodećom inicijativom „Industrijska politika za eru globalizacije“, mišljenjem Komiteta regiona od oktobra 2011. godine, utvrđeno je da je neophodno sledeće:

- ✓ promovisanje industrijske modernizacije putem strateških projekata Evropske unije za postizanje efekata globalnih pokretača u smislu razmene efikasnih znanja i tehnologija (u oblastima poput zelenog saobraćaja i energetske efikasne zgrade);
- ✓ omogućavanje širenja ideja i poslovnih modela putem inicijativa kao što je „Evropski preduzetnički region“, kako bi se podstakle lokalne i regionalne vlasti da promovišu inovacije u oblasti MSP-a i preduzetničke kulture;
- ✓ promovisanje koncepta ekosistema regionalnih inovacija i razvoj bliže saradnje između sektora proizvodnje i univerziteta i tehnoloških centara radi kreiranja novih radnih mesta;
- ✓ usvajanje mera kojim bi se pomirio poslovni i privatni život, poboljšavanjem javnih usluga odnosno vaspitnih ustanova sa celodnevnom boravkom za decu i promovisanjem okruženja koje je podesno za porodice na osnovu fleksibilnog radnog vremena i modela zapošljavanja.

Pogledajte tekst Mišljenja na vašem jeziku na veb-sajtu:

<https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cd\ecos-v\dossiers\ecos-v-015>

3.3 Inkluzivni rast

Šta je inkluzivni rast?

Inkluzivni rast u regionima i gradovima Evropske unije podrazumeva povećavanje stope zaposlenosti u Evropskoj uniji i više boljih poslova, naročito za žene, za mlade, kao i za starije radnike. Ovaj projekat takođe podrazumeva pomoć ljudima svih godišta u predviđanju promena i upravljanju promenama, ulaganjem u veštine i obuku. Cilj inkluzivnog rasta jeste modernizacija tržišta rada i sistema socijalne zaštite. Takođe, inkluzivni rast omogućava da prednosti razvoja dođu do svih oblasti Evropske unije.

Ciljevi inkluzivnog rasta na nivou Evropske unije obuhvataju:

1. Stopu zaposlenosti od 75% za žene i muškarce starosti od 20 godina do 64 godine – koja se postiže uključivanjem više ljudi na tržište rada, pogotovo žena, mladih ljudi, starijih ljudi i ljudi s nedovoljno veština, kao i legalnih migranata.
2. Bolje obrazovanje:
 - Smanjivanjem stope napuštanja škole, na manje od 10%;
 - Povećavanjem udela populacije starosti od 30 godina do 34 godine, koja stiče tercijarno obrazovanje (ili ekvivalent) na najmanje 40%;
 - Smanjivanjem broja ljudi kojima pretil rizik od siromaštva i socijalne ekskluzije za dvadeset miliona.

Više informacija o ciljevima Evropske unije u Vašoj zemlji, možete pronaći na sledećem linku:

http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/index_en.htm http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_en.pdf

Dve vodeće inicijative podržavaju inkluzivni rast: Agenda za nove veštine i poslove, i Evropska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne ekskluzije.

3.3.1 Agenda za nove veštine i poslove

Cilj ove vodeće inicijative jeste kreiranje uslova koji su neophodni da bi se modernizovalo tržište i time povećao nivo zaposlenosti, kao i da bi se obezbedila održivost naših socijalnih modela. To podrazumeva stimulisanje ljudi, sticanjem novih veština koje će omogućiti da se trenutna i buduća radna snaga prilagodi novim uslovima i promenama u karijeri, da sa smanji nezaposlenost i poveća produktivnost rada.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=958>

Evropska strategija za zapošljavanje

U skladu sa Strategijom Evropa 2020, cilj Evropske strategije za zapošljavanje jeste da stvori više i bolje poslove putem aktivnosti Evropske unije. Ona pruža okvir („otvoreni metod koordinacije“) za zemlje Evropske unije za razmenu podataka, diskusiju i koordinisanje njihovih politika zapošljavanja. Svake godine, nacionalne vlade (putem Komiteta za zapošljavanje) i institucija Evropske unije rade zajedno kako bi kreirale „paket mera za zapošljavanje“.

Evropski socijalni fond (ESF)

Jedan od strukturnih fondova Evropske unije – ESF – uspostavljen je da bi se umanjile razlike u prosperitetu i životnom standardu u Evropskoj uniji i promovisala privredna i socijalna kohezija. Oko sedamdeset pet milijardi evra biće distribuirano zemljama članicama Evropske unije i regionima u okviru ESF-a koji je posvećen promovisanju zapošljavanja u Evropskoj uniji, kako bi se postigli ovi ciljevi.

<http://ec.europa.eu/esf/>

Više informacija o zemljama koje su obuhvaćene prioritetima ESF-a, možete pronaći na: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=440&langId=en>

ESF projekti mogu uticati na živote miliona ljudi. Kliknite ovde za više primera: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=466&langId=en>

Praksa Zajednice o inkluzivnom preduzetništvu (COPIE) predstavlja mrežu za učenje Odeljenja za upravne organe i tela za sprovođenje ESF-a na nacionalnom i regionalnom nivou u Evropi. Partneri u sklopu ove mreže dele istu zabrinutost u vezi s proširivanjem preduzetništva i omogućavanjem boljeg funkcionisanja sistema za podršku u radu s populacijom u nepovoljnom položaju, kako bi se moglo pomoći u otvaranju preduzeća. www.cop-ie.eu/

Lacio 2020 – Regionalni strateški plan za osnaživanje tržišta rada (Italija)

Ova bela knjiga uključuje u dokument za strateško planiranje otvoren metod koordinacije. Odeljenje za rad i obuku regiona Lacio definisalo je strateške smernice koje će postati okvir za njihove programe u srednjem ili dužem roku.

http://www.strategiadilisbonalazio.it/Archivio/Documenti/Libro_verde_lazio_2020.pdf

Austrija – Teritorijalni paktovi za zapošljavanje (TEP)

Ovi paktovi pravljani su u svih devet austrijskih saveznih pokrajina, počevši od 2000. godine, i na podregionalnim nivoima (NUTS III), kao regionalna ugovorna partnerstva kojima je cilj da omoguće bolje veze između politike zapošljavanja i drugih politika, da bi se poboljšalo stanje zapošljavanja na lokalnom i regionalnom nivou. Ove aktivnosti sufinansiraju se kao deo Austrijskog operativnog programa za zapošljavanje 2007–2013. godine, u okviru ESF-a.

www.pakte.at/index.html

Inicijativa Mogućnosti za mlade

Inicijativa Mogućnosti za mlade jeste skup mera za smanjivanje nezaposlenosti mladih za 2012. i 2013. godinu. Kao deo inicijative Evropske unije za obrazovanje i zapošljavanje, Mladi u pokretu, poziva zemlje članice da spreče rano napuštanje škole, da pomognu mladima u razvijanju veština koje su relevantne na tržištu rada, kao i da im omoguće sticanje radnog iskustva i obuku na radnom mestu i pomognu im u traženju dobrog prvog posla.

Za najnovije podatke o inicijativi Evropske unije Mogućnosti za mlade, posetite veb-sajt Komisije na <http://ec.europa.eu/social/yoi>

Paket za mlade u regionu Overnja (Francuska)

Paket za mlade je razvijen zajednički sa svim mladima – zainteresovanim stranama u Overnji, uz aktivno učešće svih lokalnih vlasti.

www.auvergne.org/synindex/pack-jeune.html

Produktivno učenje – Savezna država Meklenburg–Zapadna Pomeranija (Nemačka)

Cilj ovog projekta jeste smanjenje broja učenika koji ranije napuštaju školu, kao i učenika koji napuštaju školu bez ikakvih kvalifikacija. S fokusom na učenicima koji nemaju mnogo mogućnosti da u okviru plana i programa dobijaju i razvijaju svoje veštine, ugrožavajući time stepen obrazovanja koji će imati nakon napuštanja škole, ovaj program će koštati deset miliona evra (sredstva iz ESF-a i savezne države) za period 2005–2013. godine. Nakon isteka ovog perioda, projekat će se finansirati iz sredstava savezne države.

www.bildung-mv.de/de/schule/entwicklung/produktives_lernen/

Evropski fond za prilagođavanje globalizaciji (EGF)

Sa sredstvima u visini od petsto miliona evra, dostupnim svake godine, EGF sufinansira mere koje pomažu radnicima koji su žrtve masovnih otpuštanja (zbog vrste posla kojim su se bavili, u jednoj firmi ili u sektoru, u istom ili u dva susedna regiona), da pronađu nove poslove. Zahteve ovom fondu upućuju zemlje članice.

<http://ec.europa.eu/egf>

U slučaju Comunidad Valenciana Natural Stone (Španija), koja je primila 1.422.850 evra od EGF-a, jedan od glavnih učesnika bio je Consorcio del Pacto Territorial por el Empleo del Valle del Vinalopó, sastavljen od gradonačelnika u mestima u kojima je bilo najviše otpuštanja radnika, i predstavnika iz Vinalopó partnerstva opština, sindikata i poslovnih organizacija na lokalnom nivou.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=582&langId=en&egfAppsId=53&furtherEgfApps=yes>

Program za mikrofinansiranje (Progress Microfinance Facility – EPMF)

Pokrenut 2010. godine, Program za mikrofinansiranje povećava dostupnost mikrokredita – kredita ispod 25.000 evra – za pokretanje i razvijanje malih preduzeća. Ovaj program ne finansira neposredno preduzetnike, ali omogućava odabranim davaocima mikrokredita u Evropskoj uniji da uvećaju obim kredita, izdavanjem garancija, deleći time rizik od gubitka potencijalnog davaoca i pružajući sredstva kojim bi povećao mogućnost davanja mikrokredita.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=836>

Instituto de Crédito y Finanzas Región de Murcia (Španija) davalac je mikrokredita s privilegovanim kreditom u iznosu do osam miliona evra, od kog očekuje da će proizvesti dvadeset miliona evra u mikrokreditima, zahvaljujući efektu poluge. Njegova svrha jeste u podršci mikropreduzetnicima, uključujući i samozaposlene u jednom od najsiriomašnjih regiona Španije. ICREF planira da pokrene program za mikrofinansiranje, A.G.I.L (Podrška upravljanju neposrednom likvidnošću) za promovisanje samozapošljavanja i konsolidacije preduzetničke kulture.

www.icrefrm.es/

EURES (Evropska služba za zapošljavanje)

Njen cilj jeste da pruži informacije, savete i usluge regrutovanja/plasiranja za radnike i poslodavce, kao i za sve ljude koji su zainteresovani za korišćenje prednosti principa slobodnog kretanja. Portal za mobilnost poslova ima mrežu s više od 850 EURES savetnika koji su u svakodnevnom kontaktu s ljudima koji traže posao i s poslodavcima širom Evrope. Ova mreža ima ključnu ulogu u prekograničnim regionima pomažući u rešavanju različitih problema u vezi s prekograničnim dolaskom s posla i odlaskom na posao. Trenutno postoji preko dvadeset EURES prekograničnih partnerstava, koja obuhvataju više od trinaest zemalja.

<http://ec.europa.eu/eures/home.jsp>

Zajednički program učenja i politike zapošljavanja

Zajednički program učenja pomaže zemljama članicama da uče iz iskustava drugih zemalja i da pojačaju transferibilnost dobrih praksi putem stručnih ocena, kao i putem seminara o tematskim pregledima u kojima mogu učestvovati predstavnici lokalnih i regionalnih vlasti.

<http://www.mutual-learning-employment.net/>

U skladu s vodećom inicijativom „Agendom za nove poslove i veštine“, mišljenjem Komiteta regiona od oktobra 2011. godine, utvrđeno je da je potrebno sledeće:

- ✓ razvijanje uslova za stvaranje novih radnih mesta i lokalnih mera za upravljanje industrijskim i privrednim promenama;
- ✓ promovisanje strateških partnerstava između lokalnih i regionalnih vlasti, obrazovnih institucija i preduzeća koja unapređuju ekosisteme regionalnih inovacija i usklađuju ih s politikama fleksigurnosti;
- ✓ podsticanje lokalnih aktivnosti u vezi s digitalnom pismenošću, ranijim napuštanjem škole, celoživotnim učenjem i osnaživanjem „srebrne generacije“;
- ✓ razvoj snažnih veza između preduzeća i univerziteta.

Tekst ovog mišljenja na Vašem jeziku možete pronaći na sledećoj internet-stranici:

<https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cd\ecoc-v\dossiers\ecoc-v-015>

3.3.2 Evropska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne ekskluzije

Cilj ove vodeće inicijative jeste da omogući privrednu, socijalnu i teritorijalnu koheziju kako bi se podigla svest i priznala osnovna prava ljudi koji se suočavaju sa siromaštvom i socijalnom ekskluzijom, omogućavajući im da žive dostojanstveno i imaju aktivnu ulogu u društvu.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langld=en&catld=961>

Socijalni otvoreni metod koordinacije

Zahvaljujući otvorenom metodu koordinacije u socijalnoj zaštiti i inkluziji, Evropska unija pruža okvir za razvoj nacionalne strategije, koordinišući politike između zemalja članica Evropske unije o pitanjima u vezi sa siromaštvom i socijalnom ekskluzijom, zdravstvenom zaštitom i dugoročnom negom kao i pitanjima u vezi s penzijama. To podrazumeva usaglašavanje zajedničkih ciljeva i pokazatelja koji predstavljaju na koji način se napredak u ostvarivanju ovih ciljeva može meriti.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catld=753&langld=en>

Vodič Socijalna Evropa je publikacija koja izlazi dvaput godišnje i pruža jasan pregled specifičnih oblasti Evropske unije, aktivnosti u oblasti zapošljavanja, društvenih pitanja i inkluzije. Ovaj vodič ilustruje ključna pitanja i izazove, objašnjava aktivnosti politike i daje primere najboljih praksi iz zemalja članica.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catld=738&langld=en&publd=6041&visible=1>

Evropska mreža za borbu protiv siromaštva razvila je skup alata o tome kako da se zainteresovane strane uključe razvoj Programa nacionalnih reformi 2012.

www.eapn.eu/images/stories/docs/EUISG/Toolkit-NRP-NSR-Engagement-2012-Final.pdf

Socijalne inovacije

Socijalne inovacije bave se novim idejama koje služe za rešavanje hitnih neispunjenih obaveza. Jednostavnije rečeno – one obuhvataju inovacije koje su socijalne i u smislu sredstava i u pogledu ciljeva. Socijalne inovacije su nove ideje (proizvodi, usluge i modeli) koje ispunjavaju socijalne potrebe mnogo efikasnije od alternative i stvaraju nove socijalne odnose i saradnju.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/social-innovation/index_en.htm

Za promociju socijalne inovacije u Vašem regionu i gradu, posetite veb-sajt: www.socialinnovationeurope.eu/

Za primere projekata lokalnih i socijalnih inovacija, posetite veb-sajt: www.cor.europa.eu/socialinnovation

Socijalne inovacije za aktivnu inkluziju

Mreža EVROGRADOVI – gradovi za aktivnu inkluziju, objavila je kolekciju inovativnih strategija i projekata koji su se koristili u gradovima za promovisanje socijalne inkluzije, sa iskustvima svih devet članova mreže: Birmingham, Bolonja, Brno, Kopenhagen, Krakov, Lil, Rotterdam, Sofija i Stokholm. Za više informacija, posetite veb-sajt:

<http://cor.europa.eu/en/news/forums/Pages/cc16249c-5074-4e33-a650-53202a43e73e.aspx>

Integracija imigranata

Strategija Evropa 2020 prepoznaje potencijal migracija u izgradnji konkurentne i održive privrede. U svom saopštenju o Evropskoj agendi za integraciju državljana trećih zemalja, Evropska komisija pokazuje privrženost ka uključivanju lokalnih i regionalnih vlasti u definisanje politika integracija i okviru programa Evropske unije, te planira da ustanovi „strateško partnerstvo” s komitetom regiona o udruženjima lokalnih vlasti s tim ciljem.

Evropski veb-sajt o integraciji pruža skup dobrih praksi i veliki izbor alata i korisnih informacija (uključujući i mogućnosti finansiranja) o tome kako da integracija uspe.
<http://ec.europa.eu/ewsi/en/index.cfm>

Evropski fond za integraciju građana trećih zemalja

Fond podržava nacionalne inicijative i inicijative Evropske unije, koje olakšavaju integraciju imigranata koji nisu iz Evropske unije – u evropsko društvo. Primarno fokusiran na novopridošle imigrante, ovaj fond pomaže zemljama članicama Evropske unije i građanskom društvu da ojačaju kapacitete za razvoj, implementaciju, nadzor i evaluaciju strategija integracije, politika i mera, kao i za razmenu informacija, najboljih praksi i saradnje, kada je reč o pitanjima integracije.

http://ec.europa.eu/home-affairs/funding/integration/funding_integration_en.htm

Priručnik o integraciji za kreatore politika i osoba koje će ih sprovesti u praksi

Ovaj priručnik pokriva primere konkretnih politika o: „masovnim medijima i integraciji”, „podizanju svesti i osnaživanju migranata”, „platformama za dijalog, dobijanju državljanstva i praksi aktivnog građanskog učešća”, kao i „pitanju mladih, obrazovanja i tržišta rada kod imigranata”. Za više informacija, posetite veb-sajt:

http://ec.europa.eu/ewsi/en/resources/detail.cfm?ID_ITEMS=12892

Lokalni pakt za integraciju u Valensiji (Španija)

Ovaj pakt okuplja vlasti na lokalnom, pokrajinskom i regionalnom nivou radi kreiranja okvira za pospešivanje saradnje i pružanje koherentnosti za aktivnosti koje su razvijene u različitim oblastima da bi se integrisali imigranti u regionu.

www.portaldelinmigrante.es/index.php?lang=en

EU i Romi

Evropske institucije i zemlje Evropske unije imaju zajedničku odgovornost za unapređivanje socijalne inkluzije i integracije Roma putem svih instrumenata i politika za koje su odgovorne. Kako bi se stvari ubrzale i osigurao fokus na politike za integraciju Roma na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, Evropska komisija je usvojila saopštenje o Okviru EU za nacionalne strategije o integraciji Roma do 2020. godine.

<http://ec.europa.eu/roma>

Da biste videli na koji način se lokalne i regionalne vlasti mogu uključiti u sprovođenje Okvira EU, pogledajte publikaciju Working together for Roma inclusion: The EU Framework explained, koja je dostupna u on-lajn knjižari Evropske unije. <http://bookshop.europa.eu/en/working-together-for-roma-inclusion-pbDS3011315/>

Demografske promene

Kako bi podržala diskusiju o demografskim promenama, Evropska komisija svake dve godine objavljuje izveštaj o demografiji Evrope u kojem se nalaze glavne činjenice i cifre o demografskim promenama i odgovarajućim odgovorima politike. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=502&langId=en>

Starenje u Evropi: Podrška Evropske unije lokalnim i regionalnim akterima
Ova brošura predstavlja mogućnosti finansiranja iz fondova Evropske unije za regionalne i lokalne inicijative koje promovišu aktivno starenje i solidarnosti između generacija. Ona pokazuje dostupne resurse i brojne primere projekata koje je finansirala Evropska unija.
<http://europa.eu/ey2012/ey2012main.jsp?langId=en&catId=970&newsId=1065&furtherNews=yes>

Zdravlje

Zdravlje i aktivnost stanovništva u dugoročnom periodu ima pozitivan uticaj na produktivnost i konkurentnost regiona Evropske unije. Programi koji se finansiraju kao deo politike javnog zdravlja Evropske unije, podržavaju i dopunjuju inicijative zemalja članica za zdravlje i dobrobit svojih građana. Snaga aktivnosti Evropske unije leži u njihovim kapacitetima da se suoče s pitanjima koja se ne mogu rešiti toliko efikasno kao kada zemlje članice deluju same.

Zdravstveni program 2008–2013.

Drugi program Zajednice za oblast zdravlja za period od 2008. do 2013. godine predviđa budžet od 321.500.000 evra. Mogućnost učešća ima više organizacija koje obuhvataju organizacije koje su aktivne na regionalnom nivou, poput istraživačkih instituta, univerziteta, javnih uprava, nevladinih organizacija i komercijalnih preduzeća. Dostupne su nacionalne fokusne tačke, radi pružanja podrške za aplikacije na program.

http://ec.europa.eu/health/programme/policy/2008-2013/index_en.htm

Udruživanje zdravstvenih resursa na granici između Belgije i Francuske

U samom srcu ovog projekta leži saradnja između regiona u Belgiji i francuskih službi, gde pacijenti koji žive uz granicu imaju neograničen pristup najbližoj ustanovi zdravstvene nege, uključujući i službu hitne pomoći bez obzira na zemlju u kojoj se nalazi. Udruživanjem resursa i dopunom međusobnih kapaciteta, omogućuje se ušteda.

http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/projects/stories/details_new.cfm?pay=BE&the=45&st_o=2199&lan=7®ion=ALL&obj=ALL&per=2&defl=EN

Evropsko partnerstvo za inovacije za aktivno i zdravo starenje

Evropsko partnerstvo za inovacije za aktivno i zdravo starenje pokrenula je Evropska komisija radi pružanja podrške zemljama članicama i regionima u suočavanju s demografskim promenama. Ovo partnerstvo identifikuje aktivnosti kojima je cilj da unaprede zdravstveno stanje i kvalitet života građana Evropske unije, pogotovo za starije, kao i da podržava dugotrajnu održivost i efikasnost sistema za zdravstvenu i socijalnu zaštitu i unaprede konkurentnost industrije Evropske unije putem unapređenog poslovnog okruženja.

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=active-healthy-ageing

U skladu s vodećom inicijativom, Evropska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne ekskluzije, mišljenjem Komiteta regiona od oktobra 2011. godine, ustanovljeno je da je potrebno sledeće:

- ✓ drazvijanje agende za lokalnu i regionalnu socijalnu inkluziju kako bi lokalne socijalne službe i usluge bile efikasnije i dostupne svima;
- ✓ korišćenje pravnih nadležnosti i programa koji su kreirani u skladu s lokalnim potrebama u oblasti obrazovanja, stanovanja, urbanističkog planiranja, socijalnih usluga i aktivnosti u pogledu sigurnosti i kulture, s posebnim fokusom na mlade i decu;
- ✓ promovisanje e-inkluzije, socijalne ekonomije, dobrovoljnog rada i korporativne društvene odgovornosti;
- ✓ procena korišćenih reformi, pogotovo uzimanje u obzir domen, troškove i uticaj društvenih inovacija.

Za tekst mišljenja na Vašem jeziku posetite navedeni veb-sajt:

<https://bvstoad.cor.europa.eu/BrowseDocuments.aspx?type=1&folder=cd\ecos-v\dossiers\ecos-v-015>

Obavestite druge o uspesima koje ste postigli u implementaciji strategije Evropa 2020 i uključite u nju svoje građane

4

4.1 Regioni i gradovi razmenjuju informacije o strategiji Evropa 2020 na nivou Evropske unije

Otvoreni dani na kojima možete da predstavite svoju strategiju Evropa 2020 u Briselu

Otvoreni dani – Evropska nedelja regiona i gradova, koju organizuje Komitet regiona i Generalni direktorat Evropske komisije za regionalnu politiku, predstavlja ključni događaj na kome regionalne i lokalne vlasti mogu jednom godišnje da pokažu svoje kapacitete za razvoj, otvaranje novih radnih mesta i primenu kohezivne politike Evropske unije, i na taj način istaknu koliko je lokalni nivo važan za dobro upravljanje u Evropskoj uniji.

www.opendays.europa.eu/

Evropska konferencija o javnom informisanju

Ova konferencija okuplja stručnjake za javno informisanje iz cele Evrope radi unapređivanja komunikacije sa organima vlasti i podizanja nivoa svesti o politikama Evropske unije.

<http://cor.europa.eu/en/news/europcom/Pages/european-conference-on-public-communication.aspx>

4.2 Regioni i gradovi prenose informacije o strategiji Evropa 2020 svojim građanima

Otvoreni dani – lokalni događaji

Mnoge lokalne i regionalne vlasti organizuju lokalne manifestacije na temu Evropa 2020 (kao na primer u okviru Dana otvorenih vrata). Kako bi se poruka prenela što bliže građanima, svaki region i grad učesnik mora organizovati najmanje jednu lokalnu manifestaciju, u periodu između septembra i novembra.

Prednosti koje vam donosi Strategija Evropa 2020 – kroz izložbe i priredbe

Izložba o Evropskoj uniji: „Otkrijte šta socijalna politika Evrope može da uradi za vas“, prikazana je u tri grada u regionu Alzas (Francuska) tokom 2010. godine i privukla je mnogo građana. Glavni cilj ove izložbe bio je da se stanovnicima Alzasa pokaže šta Evropa čini za njih. Evropska komisija je organizovala sličan događaj i u drugim regionima kao deo Cirkuske kampanje evropske socijalne politike, dok je izložba u Strazburu privukla 25.000 posetilaca.

Video-klip izložbe možete naći na: www.youtube.com/watch?v=TaeyddbOnmg

Društveni mediji i strategija Evropa 2020 u vašem regionu i gradu

Evropski informativni centar, u saradnji sa Centrom za elektronsko učenje i nekoliko univerziteta, organizovao je portugalsku informativnu kampanju „Estratégia Europa 2020“. Ova inicijativa obuhvata interaktivne aktivnosti koje se odvijaju u 25 radionica širom zemlje (Braga, Porto, Aveiro, Koimbra i Lisabon), kao i emitovanje preko određenog Jutjub kanala, Fejsbuk stranicu i nacionalno multimedijalno takmičenje.

http://www.tecminho.uminho.pt/showPage.php?url=0_estrategiaeuropa2020.html&zid=579

4.3 Širenje informacija o prioritetima strategije Evropa 2020

Pametnan rast

Evropska nedelja e-veština

Evropska nedelja e-veština evropska je kampanja koja je usmerena na to da ljudima pokaže kako da dođu do posla koristeći e-veštine. Nadovezujući se na uspeh prethodnih kampanja, organizatori naglašavaju potrebu za posredovanjem e-veština, kao i prednosti njihovog korišćenja.

<http://eskills-week.ec.europa.eu/web/guest/home>

Skupština za digitalnu agendu

Ova široka debata zainteresovanih strana o napretku čiji rezultat se prati na digitalnim tablama, okuplja zemlje članice, institucije Evropske unije, predstavnike građana i privrede, kako bi se zajednički procenilo koliki je

napredak učinjen i kakvi se izazovi javljaju.

<http://daa.ec.europa.eu/>

Održivi rast

Zelena nedelja je najveća godišnja konferencija o evropskoj politici za zaštitu životne sredine i jedinstvena prilika da se na ovu temu razgovara i da se razmene najbolje prakse iz ove oblasti. Pored sesija i radionica, u okviru Zelene nedelje prikazuje se i izložba različitih rešenja za zeleno poslovanje, kao i aktivnosti NVO, lokalnih i regionalnih vlasti, i evropskih i međunarodnih tela.

<http://ec.europa.eu/environment/greenweek/>

EU Nedelja održive energije (EUSEW) osnovna je aktivnost Evropske kampanje za održivu energiju. Svake godine, stotine organizacija budu domaćini manifestacija i aktivnosti posvećenih Danu energije, kojima se promoviše energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije.

<http://eusew.eu/>

Cilj Inicijative za podizanje nivoa svesti o klimi i energiji (RACES) jeste da maksimalno probudi svest o klimatskim promenama u određenim gradovima. Budući da je glavni cilj ove inicijative rešavanje problema u pogledu klimatskih promena (CC) i održivosti, ona se fokusira na klimu u urbanim sredinama i strategije za ublažavanje posledica i adaptaciju na klimatske promene. Kampanja o klimatskim promenama je usmerena na nastavno osoblje i porodice, jer su oni ključni za širenje informacija što većem broju osoba. Ovu kampanju podržava i program za podučavanje porodica.

<http://www.liferaces.eu/>

Evropska nedelja malih i srednjih preduzeća promoviše preduzeća širom Evrope u skladu sa evropskim „Zakonom o malim preduzećima”. Njen cilj jeste da informiše građane o podršci koju nacionalne, regionalne i lokalne vlasti pružaju mikropreduzećima, malim i srednjim preduzećima, kako bi podstakli što više ljudi, posebno mladih, da postanu preduzetnici.

<http://ec.europa.eu/sme-week>

Inkluzivni rast

Evropski forum za zapošljavanje

Ova godišnja konferencija i izložba, koje su usredsređene na najvažnija socijalna i ekonomska pitanja u pogledu zapošljavanja, pružaju mogućnost za efikasnu diskusiju i razmenu mišljenja.

www.employmentweek.com/

Informativna služba Evropske unije: u vezi sa EuropeDirect

Da biste dobili štampane informacije na svom jeziku o strategiji Evropa 2020 i drugim politikama Evropske unije, obratite se lokalnoj kancelariji Europe Direct:

<http://europa.eu/europedirect> - ili predstavništvu Evropske komisije u vašoj zemlji http://ec.europa.eu/represent_en.htm

Uključite svoj region i grad u zajedničku mrežu – znanje koje se podeli mnogo je veće

5

5.1 Mreže Komiteta regiona

Platforma za nadzor strategije Evropa 2020

Platforma za nadzor strategije Evropa 2020 Komiteta regiona jeste mreža lokalnih i regionalnih vlasti kojoj je cilj da – sa stanovišta regiona i gradova Evropske unije – proceni strategiju Evropa 2020. Putem ove mreže, kreiranje politike za rast i zapošljavanje prenosi se na više nivoa tako što se obezbeđuje razmena informacija i dobre prakse između lokalnih i regionalnih kreatora politike. Ova platforma pomaže Evropskoj uniji i zemljama članicama da odgovore na izazove i prevaziđu prepreke tako što vežbe monitoringa na teritorijalnom nivou postaju deo savetodavnih aktivnosti Komiteta regiona. Svi regioni i gradovi, kao i njihove asocijacije, mogu doprineti radu Komiteta regiona na strategiji Evropa 2020 učestvujući u anketama Platforme za nadzor strategije Evropa 2020.

<http://portal.cor.europa.eu/europe2020/>

Mreža za nadzor poštovanja načela supsidijarnosti

U ovu mrežu, koja ima 136 članova, uključeni su regioni koji imaju zakonodavnu vlast, lokalni i regionalni organi vlasti koji nemaju zakonodavnu vlast i asocijacije lokalne vlasti unutar Evropske unije. Ona je osnovana da bi se

omogućila razmena informacija između lokalnih i regionalnih vlasti u Evropskoj uniji i onih na nivou Evropske unije, o zakonodavstvu Evropske unije i političkim predlozima koji će, kada budu usvojeni, imati direktan uticaj na pomenute organe vlasti i na politike za koje su odgovorni. Mreža deluje kao pristupna tačka preko koje partneri mogu ne samo da dobiju informacije, već i da izraze svoje stavove tokom celog zakonodavnog procesa u Evropskoj uniji, ali i pre – u okviru procene uticaja.

<http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity>

Platforma evropskih grupacija za teritorijalnu saradnju – EGTC

Platforma evropskih grupacija za teritorijalnu saradnju okuplja političke i tehničke predstavnike svih postojećih evropskih grupacija za teritorijalnu saradnju, zatim EGTC koje su u osnivanju, članove ekspertske grupe i asocijacija, kao i druge eksperte i zainteresovane strane. Cilj platforme jeste da omogućiti svim zainteresovanim stranama da razmene iskustva i dobre prakse, unaprede komunikaciju u vezi s mogućnostima i izazovima s kojima se suočavaju evropske grupacije za teritorijalnu saradnju, kao i da omogućiti razmenu iskustava EGTC na teritorijalnom nivou i da podele znanja zasnovana na dobroj praksi u oblasti teritorijalne saradnje.

<http://portal.cor.europa.eu/egtc>

5.2 Teritorijalne asocijacije na nivou Evropske unije

AEBR – Asocijacija evropskih pograničnih regija

Ovu asocijaciju osnovalo je deset evropskih pograničnih regija 1971. godine. Asocijacija evropskih pograničnih regija pruža savete i deluje u ime evropskih pograničnih i prekograničnih regija, uključujući i one koje se nalaze izvan Evropske unije, tako što ističe njihove probleme, navodi njihove mogućnosti i aktivnosti i predstavlja njihove interese u nacionalnim i međunarodnim parlamentima, organima vlasti i institucijama.

www.aebr.eu/en/index.php

AEM – Evropska asocijacija predstavnika planinskih regija

Osnovana 1991. godine, ova asocijacija okuplja izabrane predstavnike i lokalne i regionalne vlasti iz planinskih oblasti, kao i slične organizacije. Putem ove organizacije, okupljaju se članovi iz 12.000 lokalnih zajednica, sto pokrajina i pedeset regiona 11 zemalja članica. Ova asocijacija kontinuirano radi na podizanju svesti evropskih institucija o izazovima s kojima se bore planinske oblasti, kao i na promociji efikasnije koordinacije politika koje imaju teritorijalni uticaj.

www.promonte-aem.net/

AER – Skupština evropskih regiona

Ustanovljena 1985. godine, ova skupština evropskih regiona predstavlja najveću nezavisnu mrežu regiona u široj oblasti Evrope. Ona okuplja više od 250 regiona iz 35 zemalja i 16 međuregionalnih organizacija, a njena misija jeste da promoviše princip supsidijarnosti i regionalne demokratije, da poveća politički uticaj regiona u

okviru institucija Evropske unije, da podrži regione u procesu proširenja Evropske unije i globalizacije, kao i da omogući međuregionalnu saradnju širom Evrope i van njenih okvira.

www.aer.eu/home.html

CALRE – Konferencija zakonodavnih skupština evropskih regiona

CALRE okuplja 74 predsednika regionalnih zakonodavnih skupština: parlamenata španskih zajednica, italijanskih regionalnih saveta, nemačkih i austrijskih federalnih država, Azori i Madeira regiona, Škotske i Severne Irske, Olandskih ostrva i belgijskih komora regiona i zajednica.

www.calrenet.eu/

CEMR – Savet evropskih opština i regiona

Savet evropskih opština i regiona koji je 1951. godine osnovala grupa evropskih gradonačelnika u Ženevi, predstavlja najveću evropsku organizaciju lokalnih i regionalnih vlasti. Ovaj savet radi na promociji ujedinjene Evrope koja je zasnovana na lokalnoj i regionalnoj samoupravi i demokratiji.

www.ccre.org/en/

CPMR – Konferencija perifernih pomorskih regiona Evrope

Još od 1973. godine, sto šezdeset evropskih pomorskih regiona sarađuje da bi institucije Evropske unije i nacionalne vlade, u svim politikama s velikim teritorijalnim uticajem, imale u vidu i njihove zajedničke interese.

<http://www.crpm.org/index.php>

EVROGRADOVI

Organizacija Eurogradovi predstavlja mrežu važnijih evropskih gradova, dok su njeni članovi lokalne i opštinske vlasti važnijih evropskih gradova. Ova mreža nudi svojim članovima platformu za razmenu znanja i ideja putem šest tematskih foruma, širokog spektra radnih grupa, projekata, aktivnosti i događaja.

www.eurocities.eu

REGLEG – Konferencija evropskih regiona sa zakonodavnim ovlašćenjima

REGLEG je politička mreža regiona Evropske unije sa zakonodavnim ovlašćenjima. Ona se sastoji od predstavnika regionalnih vlada koji rade na pitanjima od zajedničkog interesa. Njeni članovi su posvećeni ideji aktivnog učešća u procesu stvaranja politike koja se bazira na principima supsidijarnosti.

www.regleg.eu

5.3 Tematska udruženja na nivou Evropske unije

ALPE - JADRAN

Radna zajednica Alpe–Jadran osnovana je 1978. godine i danas ima osam članova: Burgenland, Friuli–Venecija–Đulija, Koruška, Hrvatska, Slovenija, Štajerska, Vas, Veneto. Cilj zajednice jeste da bude most između regiona država

članica Evropske unije i regiona država koje su u procesu pristupanja Evropskoj uniji, što omogućava njihov geografski položaj i komercijalni i kulturni potencijali, intenzivnom saradnjom koja je fokusirana na izradu projekata.

www.alpeadria.org

LATINSKI LUK (ARCO LATINO)

Latinski luk je udruženje koje okuplja španske i italijanske pokrajine, kao i francuske departmane na zapadnom Mediteranu, a proteže se od juga Evrope – pokrajine Algarve do Sicilije. Latinski luk, osnovan 1999. godine i zvanično uspostavljen kao udruženje u junu 2002. godine, obezbeđuje prostor za saradnju lokalnih vlasti i time omogućava sprovođenje integrisanih aktivnosti radi jačanja ekonomske i društvene kohezije regiona članova.

www.arcolatino.org

AREFLH – Skupština evropskih regiona koji proizvode voće, povrće i biljke

Osnovna misija ovog udruženja jeste da razmatra ideje i predloži strategije za odbranu i zaštitu interesa ovog sektora. Ta misija usmerena je na ostvarenje tri glavna cilja: da predstavi, odbrani i promoviše zajedničke interese regiona u kojima se proizvodi voće, povrće i vrtlarski proizvodi u okviru evropske i globalne ekonomije, kao i u okviru proširene Evropske unije; da organizuje i promoviše dijalog i saradnju između regiona, da kreira sinergiju, pokrene aktivnosti i zajedničke programe kako bi se objedinile i unapredile aktivnosti u vezi s voćem, povrćem i vrtlarskim proizvodima, u ovim regionima.

www.areflh.org

AREV – Asocijacija vinskih i vinogradarskih regiona Evrope

AREV okuplja 75 regiona iz Evropske unije i zemalja srednje i istočne Evrope. Svaki region uključuje i regionalne predstavnike iz vinske industrije i političke predstavnike iz regionalnih institucija. AREV stupa u kontakt sa svim institucijama i telima koja su direktno ili indirektno odgovorna za evropsku ili globalnu politiku u pogledu vina i vinogradarstva, pri čemu interveniše i učestvuje u svim pitanjima iz ove oblasti.

www.arev.org/

ARGEALP

ArgeAlp je radna zajednica alpskih regiona i trenutno se sastoji od devet država, pokrajina, regiona i kantona Austrije, Nemačke, Italije i Švajcarske. Cilj ove zajednice jeste rešavanje zajedničkih problema i pitanja iz oblasti kulture, ekologije, društva i privrede prekograničnom saradnjom, kao i jačanje osećaj zajedničke odgovornosti prema regionu Alpa.

www.argealp.org

ARGE DONAULÄNDER

Cilj ove radne zajednice podunavskih regiona, koja je osnovana 1990. godine, jeste da promoviše saradnju između svojih članica da bi se obezbedio razvoj podunavske oblasti u korist njenih stanovnika, i omogućila miroljubiva saradnja u Evropi.

www.argedonau.at

BSSSC – Saradnja zemalja oko Baltičkog mora na podregionalnom nivou

Saradnja zemalja oko Baltičkog mora na podregionalnom nivou (BSSSC) predstavlja političku mrežu decentralizovanih organa vlasti (podregiona) u Baltičkom regionu. Ova organizacija osnovana je 1993. godine u Stavangeru (Norveška). Njene članove čine regionalne vlasti (koje su neposredno ispod nacionalnog nivoa) iz deset zemalja oblasti Baltičkog mora: Nemačke, Danske, Finske, Švedske, Norveške, Poljske, Letonije, Litvanije, Estonije i Rusije.

<http://www.bsssc.com/>

CLIP – Evropska mreža gradova za lokalne integracione politike za migrante

Mreža trideset evropskih gradova koji deluju zajedno, pružajući podršku socijalnoj i ekonomskoj integraciji migranata. CLIP ima četiri modula za istraživanje: stanovanje – segregacija, pristup kvalitetnom i priuštivom stanovanju za migrante; politika jednakosti i različitosti koja se odnosi na zapošljavanje u gradskoj upravi; međukulturna politika i međugrupni odnosi; i etničko preduzetništvo. Ona takođe pruža platformu za stvaranje konzorcijuma gradova, putem koje mogu da podnesu zahtev za pomoć evropskih programa.

www.eurofound.europa.eu/areas/populationandsociety/clip.htm

CTP – Pirinejska radna zajednica

Pirinejska radna zajednica je uspostavljena 1983. godine kako bi se stvorila struktura za prekograničnu saradnju regiona. Ova radna zajednica je 2005. godine osnovala konzorcijum na osnovu španskog zakona, da bi se unapredilo upravljanje fondovima i Evropskim programima. Pirinejska radna zajednica trenutno okuplja tri francuska regiona (Akvitaniju, Srednje Pirineje, Langdok-Rusijon), četiri autonomna regiona Španije (Kataloniju, Aragon, Navaru, Baskiju) i Kneževinu Andoru.

www.ctp.org

EARLALL – Evropska asocijacija regionalnih i lokalnih vlasti za celoživotno učenje

Evropska asocijacija regionalnih i lokalnih vlasti za celoživotno učenje trenutno uključuje saradnju 23 organa regionalne i lokalne vlasti, a njen cilj je da utiče na evropsku politiku i sarađuje u radu na projektima u oblasti celoživotnog učenja.

www.earlall.eu

ENRD – Evropska mreža za ruralni razvoj

Evropsku mrežu za ruralni razvoj osnovala je Evropska komisija 2008. godine, kako bi na efikasan način pomogla zemljama članicama u realizaciji programa ruralnog razvoja (RDPs). ENRD služi kao platforma za razmenu ideja o funkcionisanju politika ruralnog razvoja u praksi i načinima na koje se one mogu unaprediti u svim zemljama članicama. Mreža podržava Nacionalne mreže za ruralni razvoj (NRNs), vlasti zemalja članica, LEADER – lokalne akcione grupe (LAGs) i organizacije za ruralni razvoj na evropskom nivou.

http://enrd.ec.europa.eu/en/home-page_en.cfm

ENSPIRE preduzetnička mreža Evropske unije

Pokrenuta u novembru 2011. godine, ova mreža ima cilj da istraži i prenese inicijative koje bi motivisale članove zajednica koje su u nepovoljnom položaju da postanu preduzetnici ili razviju preduzetnički način razmišljanja. Težnja ovog projekta jeste da se informišu stručnjaci koji sprovode preduzetničke inicijative u svom kraju, i razmatraju načini pomoću kojih bi se ljudi iz zajednica do kojih je teško doći, podstakli da postanu preduzetnici, posebno oni u nepovoljnom položaju, odvojeni od tržišta rada, kao i oni koje je obrazovni sistem obeshrabrio da to učine.

www.enspire.eu/home

ERNEST – Evropska istraživačka mreža za razvoj održivog turizma

ERA-NET projekat koji je finansiran u okviru Sedmog okvirnog programa, razmatra pitanja u vezi sa održivim razvojem turističkog sektora, koordinacijom i saradnjom regionalnih istraživačkih programa.

www.ernestproject.eu/coalap/pages-ernest/home.jsf

ERRIN – Evropska regionalna mreža za istraživanje i inovacije

ERRIN je dinamična mreža koja je sačinjena od više od devedeset regiona Evropske unije i njihovih kancelarija baziranih u Briselu; putem nje su omogućeni: razmena znanja, zajedničke aktivnosti i partnerstva na radu na projektima kako bi se ojačali istraživački i inovacioni kapaciteti regiona članova i povećao njihov uspeh u okviru programa Evropske unije. Članovi Evropske regionalne mreže za istraživanje i inovacije redovno se sastaju radi razmene informacija, iskustava i znanja u vezi s fondovima Evropske unije i projektnim mogućnostima, kao i dobrim regionalnim praksama, te radi izgradnje transnacionalnog konzorcijuma i pripreme zajedničkih projekata.

<http://errin.eu/en/>

EUKN – Evropska mreža znanja o urbanim pitanjima

Putem Evropske mreže znanja o urbanim pitanjima (EUKN) razmenjuju se znanja i iskustva o načinu rešavanja urbanih pitanja. Glavna svrha mreže jeste unapređivanje razmene znanja i stručnosti o urbanom razvoju širom Evrope, povezujući urbanu politiku, istraživanje i praksu.

www.eukn.org/

EURADA – Evropska asocijacija agencija za razvoj

Sa članstvom od oko 150 regionalnih agencija za razvoj iz cele Evropske unije, uključujući agencije iz skoro svake od zemalja članica Evropske unije, EURADA prikuplja i, među svojim članovima, promoviše najbolje prakse u pogledu privrednog razvoja, te stavlja poseban fokus na strategiju Evropa 2020.

<http://www.eurada.org/>

HABITACT – Evropski forum za razmenu lokalnih strategija za beskućništvo

Cilj Evropskog foruma za razmenu lokalnih strategija za beskućništvo jeste da unapredi saradnju između evropskih gradova, te je otvoren za svaki grad koji je zainteresovan da učestvuje u evropskoj razmeni. HABITACT je samofinansirajuća mreža koja sprovodi aktivnosti putem članarine i otvorena je za sve lokalne stručnjake iz zemalja Evropske unije/Evropskog ekonomskog prostora, koji rade u oblasti beskućništva. To mogu biti

menadžeri prihvatilišta/smeštaja koje su osnovali lokalni organi vlasti, odnosno državni službenici koji rade u različitim sektorima lokalnih organa vlasti – kao što su stambeni, zdravstveni, sektor za socijalnu inkluziju, socijalnu zaštitu, i tako dalje.

www.habitact.eu/

ICC – Interkulturalni gradovi

Pokrenut 2008. godine, kao zajednička pilot-inicijativa Saveta Evrope i Evropske komisije, program Interkulturalni gradovi istražuje uticaj kulturne raznolikosti i migracija iz perspektive evropskih gradova i identifikuje strategije i politike koje pomažu gradovima da iskoriste raznolikost kao faktor razvoja. Njegov cilj jeste da na različitim nivoima ostvari kontakt s političarima i državnim službenicima iz brojnih političkih portfolija, nevladinim organizacijama i asocijacijama migranata, javnim službama, stručnjacima iz obrazovanja i kulture, kao i poslovnim svetom i medijima.

www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/Cities/expertscall_en.asp

MOT – Operativna misija za prekograničnu saradnju

Ova misija je osnovana u aprilu 1997. godine kao međuminstarska struktura koja povezuje i čiji je glavni cilj da olakša implementaciju prekograničnih projekata. Njena mreža se sastoji od oko šezdeset članova, počevši od lokalnih organa vlasti, prekograničnih tela i saveza do velikih preduzeća i država. Aktivnosti ove operativne misije mogu se podeliti u četiri glavna područja: operativna pomoć, umrežavanje i usavršavanje, podrška u definisanju sveobuhvatnih strategija i evropske aktivnosti.

www.espaces-transfrontaliers.eu

NECSTouR – Mreža evropskih regiona za razvoj održivog i konkurentnog turizma

NECSTouR je evropska mreža koja okuplja 28 turističkih regionalnih vlasti i 30 predstavnika akademskog i poslovnog sektora. Cilj ove mreže jeste da razvije i ojača jedinstven okvir za koordinaciju regionalnih programa razvoja i da istražuje u oblasti održivog i konkurentnog turizma, na osnovu saopštenja Evropske komisije pod nazivom „Agenda za održiv i konkurentan evropski turizam”.

www.necstour.eu/necstour/home.page

NEREUS – Mreža evropskih regiona koji koriste svemirske tehnologije

Cilj NEREUS-a jeste da istraži dobrobiti svemirskih tehnologija za evropske regione i njihove građane, kao i da proširi njihove aplikacije. NEREUS predstavlja snažnu podršku regionalnoj dimenziji Evropskih svemirskih politika i programa, kao i potrebama krajnjih korisnika.

www.nereus-regions.eu/

NEURUS

NEURUS je međunarodni konzorcijum univerziteta koji se bavi kolaborativnim proučavanjem problema urbanog i regionalnog razvoja. Sam akronim NEURUS nastao je iz originalnog naziva za konzorcijum iz 1998. godine: Mreža za evropsko i američko proučavanje regionalnih i urbanih pitanja, koja se sastoji od šest univerziteta.

NEURUS je zasnovan na obrazovnom i istraživačkom konceptu, koji je podesan za doba rastuće teritorijalne integracije. Putem internet tehnologija, studentske razmene, učenja na daljinu, periodičnih transkontinentalnih seminara, i tradicionalnih formi saradnje u istraživanju, NEURUS teži da resurse i stručnost više univerziteta stavi na raspolaganje istraživačima i studentima iz svih partnerskih institucija.

www.sre.wu.ac.at/neurus/homepage/Index.html

RECEVIN – Evropska mreža gradova proizvođača vina

RECEVIN, Evropska mreža gradova proizvođača vina, obuhvata više od osamsto gradova koji se nalaze u oblastima u kojima vinogradarstvo predstavlja značajan deo lokalne privrede, i koje su zaštićene garantovanim kvalitetom svojih vina.

Cilj ove mreže jeste promovisanje „kulture vina“, kao i zaštita interesa lokalnih vlasti u agencijama na nacionalnom i međunarodnom nivou, a posebno u evropskim institucijama.

www.recevin.net

REVES – Evropska mreža gradova i regiona za socijalnu ekonomiju

REVES predstavlja i promoviše zajedničke vrednosti svojih članova u evropskim i međunarodnim institucijama. Ona teži da uspostavi dijalog sa institucijama, kako bi omogućila razvoj privrede zasnovane na društvenoj solidarnosti i razmenu stručnosti i iskustva, kao i primenu inovacija u oblasti inkluzije, učešća i osnaživanja lokalnih zajednica. Evropska mreža gradova i regiona za socijalnu ekonomiju okuplja predstavnike gradova, regiona i organizacija iz oblasti socijalne ekonomije.

www.revesnetwork.eu

UBC – Savez baltičkih gradova

Savez baltičkih gradova jeste dobrovoljna, proaktivna mreža koja mobilise zajednički potencijal preko sto gradova članova radi demokratskog, privrednog, društvenog, kulturnog i ekološki održivog razvoja regiona oko Baltičkog mora.

www.ubc.net

5.4 Teritorijalna udruženja na svetskom nivou

FOGAR – Forum svetskih udruženja regiona

FOGAR je međunarodno neprofitno udruženje sastavljeno od geografskih, tematskih i kulturnih regionalnih mreža, koje se zajedno s Mrežom regionalnih vlada za održivi razvoj i osiguranje dovoljne količine hrane, fokusira na dve glavne teme: održivi razvoj i klimatske promene, prvim Milenijumskim ciljem razvoja.

www.regionsunies-fogar.org/en/index.php

ICLEI – Lokalne vlade za održivost

ICLEI je udruženje od preko 1220 članova lokalnih vlada posvećenih održivom razvoju, koje predstavlja međunarodnu asocijaciju sastavljenu od lokalnih vlada i nacionalnih i regionalnih organizacija lokalnih vlasti

posvećenih održivom razvoju. Njegovi članovi dolaze iz sedamdeset različitih zemalja i predstavljaju petsto sedamdeset miliona ljudi. ICLEI pruža usluge tehničkog savetovanja, daje informacije i organizuje obuke radi izgradnje kapaciteta, razmene znanja i podrške lokalnoj vladi pri realizaciji principa održivog razvoja na lokalnom nivou.

www.iclei.org

NRG4SD – Mreža regionalnih vlada za održivi razvoj

Kao neprofitna međunarodna organizacija, Mreža regionalnih vlada za održivi razvoj predstavlja podnacionalne vlade i udruženja na globalnom nivou koja promovišu održivi razvoj, a sačinjena je od serije radnih grupa. Njene aktivnosti omogućavaju članovima ove mreže da se pozicioniraju u okviru međunarodnih inicijativa i da identifikuju predloge projekata za međuregionalnu saradnju.

www.nrg4sd.org/

UCLG – Ujedinjeni gradovi i lokalne samouprave

UCLG predstavlja i brani interese lokalnih samouprava na svetskoj sceni, bez obzira na veličinu zajednica kojima upravljaju. Misija ove organizacije jeste da bude ujedinjeni glas i svetski zastupnik demokratskih lokalnih samouprava, tako što promoviše njihove vrednosti, ciljeve i interese saradnjom lokalnih vlasti i u okviru šire međunarodne zajednice.

www.cities-localgovernments.org/

Pokažite koliko ste savršeni – prijavite se za nagrade

6

Konkurs za „RegioStars” nagrade

Cilj konkursa za „RegioStars” nagrade jeste da se identifikuju dobre prakse u oblasti regionalnog razvoja i da se istaknu originalni i inovativni projekti koji su atraktivni i inspirativni za druge regione. „RegioStars” nagrade predstavljaju deo inicijative komisije: Regioni za ekonomske promene.

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

Pametani rast

Pametna nagrada Evropske unije za žene inovatore

Evropska komisija je pokrenula konkurs za nagrađivanje žena inovatora koje su napravile i plasirale na tržištu značajne inovacije. Konkurs je otvoren za sve žene koje učestvuju u okvirnim programima Evropske unije, i njegov cilj je da ohrabri i podigne nivo svesti o ovom pitanju kod što više žena inovatora i preduzetnica.

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=women-innovators

Galileo-EGNOS Šema za dodelu nagrade (GEPAS)

Glavni cilj ove šeme jeste da pomogne da se u što više regiona i u poslovnom svetu razvije aplikacija za Globalni satelitski navigacioni sistem (GNSS). Celokupni nagradni fond za pojedinačne osvajače uključuje regione učesnike i sponzore Evropskog takmičenja u satelitskoj navigaciji (ESNC).

www.galileo-masters.eu/index.php?kat=about.html&anzeige=gepas.html

Održivi rast

Oznaka evropskog preduzetničkog regiona

Projekat Komiteta regiona koji identifikuje i nagrađuje regione Evropske unije koji imaju izuzetnu preduzetničku viziju – bez obzira na njihovu veličinu, bogatstvo ili kompetencije.

<http://cor.europa.eu/en/takepart/eer/Pages/eer.aspx>

Evropske nagrade za promociju preduzetništva

Cilj ovih nagrada jeste da prepoznaju inovacije i nagrade uspešna javna tela i javno-privatna partnerstva koja promovisu preduzeća i preduzetništvo na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/best-practices/european-enterprise-awards/index_en.htm

Evropske poslovne nagrade za doprinos zaštiti životne sredine

Organizovana svake dve godine, ovaj program nagrađuje evropska preduzeća koja uspešno kombinuju inovativnost, ekonomsku održivost i pitanja zaštite životne sredine. Evropske poslovne nagrade za doprinos zaštiti životne sredine uključuju pet nagrada, koje se dodeljuju preduzećima za dobre prakse u upravljanju, kao i za proizvode, procese, međunarodnu poslovnu saradnju i aktivnosti u oblasti biodiverziteta, kojima se doprinosi privrednom i društvenom razvoju bez štete po životnu sredinu.

<http://ec.europa.eu/environment/awards/index.html>

Nagrade Zelena prestonica Evrope

Nagrade Zelena prestonica Evrope uspostavljene su 2009. godine radi poboljšanja urbanog životnog okruženja u Evropi – a time i celokupnog životnog okruženja. Cilj nagrade jeste da motiviše gradove da podstiču jedni druge na razmenu najbolje prakse, uključujući se u zdravu konkurenciju.

http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/index_en.htm

Evropske prestonice biodiverziteta

Mnogi evropski velegradovi, gradovi i sela imaju bogat biodiverzitet zahvaljujući velikoj raznovrsnosti ekosistema koji obezbeđuju različiti životni prostori: bašte, parkovi, reke, stare zgrade i drugo. Pokrenuta 2010. godine, Međunarodna godina biodiverziteta UN predstavlja takmičenje u kome se opštine međusobno takmiče u oblasti biodiverziteta.

www.capital-biodiversity.eu/2.html

Najviše evropsko priznanje za čist urbani prevoz: nagrada CIVITAS

Nagrada CIVITAS predstavlja mogućnost da se istakne uspeh najboljih izvanrednih, ambicioznih i inovativnih rešenja u oblasti održive urbane mobilnosti. Savršena rešenja koja su postigli pobednici predstavljaju se novinarima da bi se i drugi inspirisali i da bi se podstakao dalji razvoj inicijativa u pogledu održive mobilnost u Evropi.

www.civitas.eu/index.php?id=41

Inkluzivni rast

Evropske prestonice kulture

Pokrenuta 1985. godine, ova inicijativa postala je jedna od najprestižnijih i najjemenentnijih evropskih kulturnih manifestacija. Grad ne postaje Evropska prestonica kulture samo zbog toga što jeste, već i zbog onoga što planira da uradi za godinu dana, a što mora biti izuzetno dobro.

http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc413_en.htm

Evropska nagrada za najbolje dečije on-lajn takmičenje

Ovo je ogledni projekat inspirisan istraživanjem koje je pokazalo da su deca kojoj su dostupni pozitivni sadržaji manje podložna štetnim uticajima; organizuje ga 14 centara za bezbedan internet, a nagrađuje se u dve kategorije (za odrasle i za omladinu).

http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/events/competition/link_sip/index_en.htm

Nagrada za najpristupačniji grad

Nagrada je ustanovljena u partnerstvu sa Evropskim forumom osoba sa invaliditetom, kako bi predstavila i nagradila gradove od preko pedeset hiljada stanovnika koji preduzimaju inicijative koje treba da posluže kao primer za unapređivanje pristupačnosti urbanom okruženju.

http://ec.europa.eu/justice/discrimination/disabilities/award/index_en.htm

Nagrada Evropske unije za kulturno nasleđe – nagrade NAŠA EVROPA

Postignuća u oblasti očuvanja nasleđa koja zaslužuju da budu primer drugima, nagrađena su u sledeće četiri kategorije: projekti za zaštitu, istraživanje, posvećenost očuvanju nasleđa – za pojedince i/ili grupe, kao i obrazovanje, usavršavanje i podizanje nivoa svesti u okviru evropskog sektora za očuvanje kulturnog nasleđa.

http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc623_en.htm

Akronimi

AEBR – Asocijacija evropskih pograničnih regija

AEM – Evropska asocijacija predstavnika planinskih regija

AER – Skupština evropskih regiona

AGS – Godišnji izveštaj Evropske komisije o napretku

ALDE – Alijansa liberala i demokrata za Evropu

AREFLH – Skupština evropskih regiona koji proizvode voće, povrće i biljke

AREV – Asocijacija vinskih i vinogradarskih regiona Evrope

BSSSC – Saradnja zemalja oko Baltičkog mora na podregionalnom nivou

CALRE – Konferencija zakonodavnih skupština evropskih regiona

CAP – Zajednička poljoprivredna politika

CASH – Gradovi u akciji za održivo stanovanje

CEB – Banka za razvoj Saveta Evrope

CEMR – Savet evropskih opština i regiona

CF – Kohezioni fond

CIP – Okvirm program za konkurentnost i inovacije

CLIP – Evropska mreža gradova za lokalne integracione politike za migrante

COM – Komunikacija

CoM – Sporazum gradonačelnika

CoR – Komitet regiona

CPMR – Konferencija perifernih pomorskih regiona Evrope

CSR – Preporuke specifične za pojedinačne države

CTP – Pirinejska radna zajednica

DAE – Digitalna agenda za Evropu

DG – Generalni direktorat

EA – Evropska alijansa

EARLALL – Evropska asocijacija regionalnih i lokalnih vlasti za celoživotno učenje

EC – Evropska komisija

EER – Evropski preduzetnički region

EFTA – Evropska asocijacija za slobodnu trgovinu

EGF – Evropski fond za prilagođavanje globalizaciji

EGTC – Evropska grupacija za teritorijalnu saradnju

EIB – Evropska investiciona banka

EIP – Program za preduzetništvo i inovacije

EUKN – Evropska mreža znanja o urbanim pitanjima

ELENA – Evropska lokalna energetska pomoć

EMAS – Šema ekološkog upravljanja i revizije Evropske unije

EMU – Evropska monetarna unija

ENRD – Evropska mreža za ruralni razvoj

EP – Evropski parlament

EPP – Evropska narodna partija

ERDF – Evropski fond za regionalni razvoj

ERNEST – Evropska istraživačka mreža za razvoj održivog turizma

ERRIN – Evropska regionalna mreža za istraživanje i inovacije

ESF – Evropski socijalni fond

ESNC – Evropsko takmičenje u satelitskoj navigaciji

EU – Evropska unija

EURADA – Evropska asocijacija agencija za razvoj

EURES – Evropska kancelarija za zapošljavanje

EU SDS – Strategija održivog razvoja Evropske unije

EUSEW – Evropska nedelja održive energije

FOGAR – Forum svetskih udruženja regiona

FP7 – Sedmi okvirni program

GDP – bruto domaći proizvod

GEPAS – Galileo – EGNOS Šema za dodelu nagrade

ICC – Interkulturalni gradovi

ICLEI – Lokalne vlade za održivost

ICT – Informaciono komunikacione tehnologije

ICZM – ntegrisano upravljanje priobalnim zonama

IEE – Inteligentna energija – Evropa

IWC – Istambulski konsenzus o vodi

JEREMIE – Zajednički evropski resursi za mala i srednja preduzeća

LRAs – Lokalne i regionalne vlasti

MLG – Upravljanje na više nivoa vlasti

MOT – Operativna misija za prekograničnu saradnju

MP – Platforma za nadzor

MS(s) – Zemlje članice

NECStour – Mreža evropskih regiona za razvoj održivog i konkurentnog turizma

NPR(s) – Nacionalni izveštaj(i) o napretku

NRG4SD – Mreža regionalnih vlada za održivi razvoj

NRP – Nacionalni program reformi

OECD – Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj

OMC – Otvoreni metod koordinacije

PES – Partija evropskih socijalista

PPMI – Institut za javnu politiku i upravljanje

RAs – Regionalne vlasti

RACES initiative – Inicijativa za podizanje nivoa svesti o klimi i energiji

R&D – Istraživanje i razvoj

RIS3 – Strategije istraživanja i inovacija za pametnu specijalizaciju

SBA – Akt o malim preduzećima

SCPs – Programi stabilnosti i konvergencije

SEAP-P – Akcioni plan za održivu energiju iz Porta

SGP – Pakt za stabilnost i rast

SMEs – Mala i srednja preduzeća

Kataloški broj QG-31-12-732-EN-C

ISBN-13 978-92-895-0609-0

DOI 10.2863/55820

Osim naslovne strane, cela publikacija je štampana na hartiji koja je 100% reciklažna

Komitet regiona i njegova platforma za nadzor Strategije Evropa 2020

Komitet regiona je skupština Evropske unije koja se sastoji od predstavnika evropskih regionalnih i lokalnih vlasti. Misija 344 člana iz svih zemalja članica Evropske unije jeste da uključi u proces donošenja odluka u Evropskoj uniji regionalne i lokalne vlasti i zajednice koje predstavljaju, kao i da ih obaveštavaju o politikama Evropske unije. Evropska komisija, Evropski parlament i Savet obavezni su da se konsultuju sa ovim komitetom u oblastima politike koje imaju uticaja na regione i gradove.

www.cor.europa.eu

Platforma Komiteta regiona za nadzor strategije Evropa 2020 jeste mreža lokalnih i regionalnih vlasti čiji je cilj da oceni strategiju EVROPA 2020 sa stanovišta regiona i gradova Evropske unije.

Ukoliko želite da postanete član Platforme za nadzor, posetite našu internet-stranicu:

<http://portal.cor.europa.eu/europe2020>

ili nam se obratite putem mejla: **europe2020@cor.europa.eu**

Elektronsku verziju ovog priručnika možete naći na sledećoj internet-stranici:

<http://portal.cor.europa.eu/europe2020>

EVROPSKA UNIJA

Komitet regiona

Rue Belliard/Belliardstraat, 101 _ 1040 Bruxelles/Brussel _ BELGIQUE/BELGIË

Tel. +32 22822211 _ Fax +32 22822325

www.cor.europa.eu